

Ազգ

1 ԱՊՐԻԼ 2016 ՈՒՐԱԿԱՆ 12(5412)

Ս.Սարգսյան. «Ղարաբաղն է 70 տարի շարունակ օկուպացիայի զոհ եղել»

Ադրբեջանի ռեժիմը դարաբաղյան հակամարտությունն օգտագործում է սեփական երկրում առկա խնդիրներն արդարացնելու համար, Հայաստանի հետ սահմանային լարվածությունը լուրջ խնդիր է մեղադրում միջնորդներին անգործության մեջ, ասել է Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը Հարավային համալսարանի Զեյնեդու անվան կառավարման դոկտորն դասախոսության ժամանակ: Ղարաբաղյան կարգավորման եղանակում «օկուպացիա» բառի օգտագործումն ավերակետային է, թե Ղարաբաղն է հենց 70 տարի շարունակ օկուպացիայի զոհ եղել: «Բոլոր նրանց, որոնք գիտակցաբար կամ չգիտակցելով օգտագործում են «օկուպացիա» բառը, ուզում են հարցնել, իսկ ի՞նչ էր 1921 թվականին Սալիմի թեթև ձեռքով Ղարաբաղի բռնակցումը Ադրբեջանին, եթե ոչ օկուպացիա»: Նախագահին ունկնդիրներին բացատրել է, որ Ադրբեջանի ստեղծած անհասկանալի դրամաների դասախոսության ժամանակ կենտրոնացված իշխանության թուլացման առաջին նշանների ի հայտ գալուն դեռ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդն առաջինն ընդվզեց: «Հակամարտության բուն դասախոսը հենց այդ նախասկզբնական օկուպացիան է, հետևաբար Լեռնային Ղարաբաղը այսօրվա Ադրբեջանի սարածախյան ամբողջականության հակակցության հետ կապ չունի», ընդգծել է Հայաստանի նախագահը:

Օրերի շեշ

Տեղեկատվական սասանաններ

Բավական էր, որ «Իսրայելն այսօր» հեռուստակայանը փետրվարի վերջերին եթեր բաց թողնեք Երուսաղեմի հայոց դաստիարակությունում 28 տարի առաջ ենթադրաբար դաստիարակող ղեկավարի մասին գայթակալից մի սեսանյութ, եւ սարքեր երկրներից սարքեր դրոմուններով զանազաններ կրկին հարձակման թիրախ դարձնեն ոչ միայն Հայոց դաստիարակությունը, այլև բովանդակ Հայ առաքելական եկեղեցին: Անուշահայ այդ նույն առիթով եղան նաև լուրջ հրատարակումներ, որոնցից մեկը, գրված մեր բազմահմուտ աշխատակից Երվանդ Ազատյանի գրչով, թարգմանաբար կիրառակերպեց մեր առաջիկա համարում: Մինչ այդ դարձապես նշում, որ վերոհիշյալ իսրայելական հեռուստաընկերության 15 ռոդեանոց սեսանյութը, որը վերնագրված է «Անցյալի սասանաններ» (Demons of the Past) եւ որի նմանողությամբ են վերնագրել իմ այսօրվա նյութը, վերաբերում է անցյալ դարի 80-ականների Երուսաղեմի հայոց դաստիարակության հոգեւոր ձեռնարկում (Ժառանգավորաց վարժարան) 11-12 տարեկան մի աշակերտի՝ Հայր Եզեկյանի ենթադրյալ բռնաբարությանը՝ սարքեր եկեղեցականների կողմից: Տեսանյութ՝ որը հայտնաբերվեց դաստիարակված է հայր Նորայր Գազարյանի մեղսակցությանը, ակնհայտորեն մաս է կազմում Իսրայելի դեռուստյան է հրեական ուղարկողական եղանակների ծրագրին՝ վարկաբեկելու, բարոյալիցում, ֆայթայելու Սիոն լեռան վրա գտնվող հայկական հոգեւոր այդ ամրոցը, հայկական ներկայությունը այդ երկրում:

Առանց ստուգելու տեսանյութում բերված «փաստերը», առանց խորամուխ լինելու մանավանդ՝ սասանայակներ շարունակվող իսրայելական հակահայ ֆաղաթակցության ծախքում, հայկական մամուլի սարքեր օրգաններում եւ հասկապես սոցցանցերում կրկին ու կրկին երգանառության մեջ դրվեց «Իսրայելն այսօր» նյութը, սեփական հավելումների վրադրվելով:

Անուշահայ, ինչպես նման բոլոր հարցերում, այս գործում եւս հայրենական սոցցանցերը առաջնությունը չզիջեցին ոչ ոքի: Դեռեւս անսույգ այդ դրոմունների վրա ավելացնելով ազգային-եկեղեցական հարցերում իրենց բացարձակ անգրագիտությունը, նրանք մեր սայթչիկները, հյուսեցին եւ վերահյուսեցին իրենց էկզոտիկ դաստիարակումները մեր բարձրաստիճան եկեղեցականների եւ ազգային ամենահարգելի բարերարների մասին, նրանց մեղադրեցին սեռամոլության, համասեռամոլության, մանկապաշտության եւ մահացու այլ մեղքերի մեջ: Առանց փաստերի, կամ չստուգված փաստերով, առանց հղումների, կամ սեփական անձին հղումներ անելով, մեղքերելով իրենց մայկին գրածները՝ որդես արդեն աղագուցված տեղեկություն:

Բնականաբար, առաջիններից առաջինը ման գործերում ֆաշիստական Պազզոլինին է, որի հրատարակումները այնքան սխալաբան են, որ դրանք հերքելը կամ ձեռնդր անընդունելի է լինում: Չարմանում ես՝ ո՞ւմ է ծառայում այդ մարդը, որ արդեն ֆանի սարի փորձում է հիմնարկել մեր հասարակության՝ սկանդալների սիրահար հասկածին, սկսյալ դաստիարակումն օգտվելով վերջինիս անգիտությունից:

Վերադառնալով բուն խնդրին՝ հաստատել է ղեկավար, որ ինչպես կայրիկ եւ այլ եկեղեցիներում, Հայ առաքելական եկեղեցին եւս դժբախտաբար գերծ չի եղել եւ գերծ չէ արվամոլության, կուսակրոն ֆաիստների սեռամոլության դեղմերից, որոնց հաճախ հետեւել են դաստիարակ սնորհունումներ, կարգավորումներ: Սակայն երբեմն էլ դրանք մնացել են չբացահայտված: Այսուհանդերձ հասկապես գլոբալ այլասերումների եւ բարոյազրկման մեր ժամանակներում, կուսակրոնության հարցը դաստիարակ է օրակարգային իր ողջ հրատարակությունը, ու մեր եկեղեցին այլեւս չի կարող թաքնվել սեփական մասի հետեւում, մինչ ժողովուրդը, հավասարալ թե ոչ, տեսնում է ամեն ինչ, եւ որեւէ շեղում՝ շեղում է նաև նրա վստահությունը ազգային մեր հոգր կառույցի՝ Հայ եկեղեցու նկատմամբ:

Խոստանալով այս վերջին հարցին անդրադառնալ հեռագայում ղեկավար է տեղեկացնել, որ Երուսաղեմի հայոց դաստիարակությունը դաստիարակական հաղորդագրություն է հրատարակել, որ «Իսրայելն այսօր» եւ այլ նյութերի հիման վրա սեփական հետախույզությունն է ձեռնարկել:

Ստանալով հետախույզության արդյունքներին ղեկավար է տեղեկացնել նաև, որ իսրայելից փաստաբաններից մեկն արդեն մեղադրական գործ է հարուցել մեր դաստիարակության դեմ՝ որդես վնասուց հասուցում դաստիարակվելով 15 միլիոն շեֆել՝ ավելի քան 4 միլիոն դոլար:

Սասանանների դեմ դայթարը շարունակվելու է:
ՎԱՐՈՒՄ ԱՎԵՏԻՔԵՐԱՆ

ՍԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Ոսնիգլուխ, կամ՝ «Ի՞նչ կա մեֆիդ»

Ադրիլի 1-ին մեզ ճոխություն թույլ տալով թեթև ոճի մեջ ասելու էն, ինչ ուրիշ օրերին դարձապես ժամանակ չունենալ ասելու կամ ավելորդ են համարում ծանրաբեռնել մեր ընթերցողին: Դուք էլ, մեր ընթերցողներ, ու հասկապես այս նյութի սուբյեկտներ, մի ֆիչ թեթև նայեք այստեղ գրվածին, բա մեր ջանը ֆա՞ր է, որ մյուս օրերին ձեր լուրջ հունորներին դիմանում ենք....

Սկսենք առավոտը ֆեյսբուքից, ֆանի որ այն արդեն վաղուց մեղ է գիր անող կամ ընկերների հետ առավոտ վաղ վիտրուալ շփումը սովորյալ դարձած մարդկանց կենցաղ:

Մի ֆանի օր է՝ ֆեյսբուքս հայերեն է միացել: Փշանար՝ չմիանար, որովհետեւ հայերենի՝ ինձ զայրացող սխալ ձևերին ֆեյսբուքը, այսինքն հայերեն շփվելու վիտրուալ հնարավորությունը, կյանքի իրավունք է սվել հենց իր հրահանգների մեջ: Ես ղեկավար է կարգավիճակ՝ ստանալ (իրականում՝ գրառում) ամեն այն մասին, թե ի՞նչ կա մեֆիդ (իսկ այս հարցը նշանակում է, որ մեֆիդ ինչ-որ վաճառ կա, ու լավ կլինի ասել, համենայն դեպս՝

«Ինչ կա մեֆիդ»՝ հարցը գաղտնի ու բացասական ենթադրանքով դաստիարակ է ենթադրում գերակշռաբար): Թե ինչու «Ի՞նչ ես խորհում կամ մտածում»-ի փոխարեն՝ «Ինչ կա մեֆիդ»-ը՝ երեւի ֆեյսբուքի մասնակցական գործառույթ՝ լրեստամանիայի համատեղման ղեկավար է դիտարկել, այլապես հայերն իրար կենցաղային մակարդակով անգամ հարցնում են՝ «Ինչ ես մտա-

ծում»: ՖՅ թույլվառությամբ էլ՝ մտերմ կարող են դեռ «կիսվել», այսինքն՝ երկու կես կամ մի ֆանի կես լինել ընկերներիս հետ, դեռ մեծահոգաբար ֆեյսբուքը թույլ է տալիս ջնջել կամ չեղարկել գրառումս (դե, ըստ ֆեյսբուքի՝ կարգավիճակս, է-լի), «չեղարկել» բառն էլ ենթադրում է, որ հայերենում «եղարկել» բառ կա, այլապես ինչի՞ն է կոլել «չ» ժխտողականը: ➔4

ԱՆԱՅԻՏ ՀՈՎԱՏԵՓՅԱՆ

Գործիքներ... ու լրագրողի խիղճը

Մասնագիտական դաստիարակություն շարունակում ունենի: Մնում էին, հետեւում իրենց նյութի ճակատագրին՝ ոնց շարվեց, երբ կրվի: Երբեմն ուժ երեկոյան կամ գիշերով՝ ժամը 22 -ին էլ, մեր հոգեւոր վարձը դարձալ չէր գտնում՝ օդամակակայան - հյուրանոց էին վազում, Հայաստան ժամանած սղասված հյուրի հետ առաջինը գրուցելու, նրա խոսքը մեր ժողովրդին փոխանցելու կարեւոր առաքելությամբ ու մանավանդ՝ exclusive գրույց վարելու լրագրողական ոգեւորությամբ:

Մեր օրը սկսվում էր առավոտյան 8 - ին, բայց ո՞վ գիտեր՝ երբ էր ավարտվում... օրվա թթվածինը ինչքան ասես, գոլ ֆաղաթակցական միջավայրում հասունացած, շիկացած ժամերի մեջ իր ամանից թափվում, ֆեզ ստիպում էր խնոր հունցել, վարդես ես, այնպես արա, որ այսօրվա հացը վաղը հին չլինի: Մեր լավաբը երբեմն համակարգչային սենյակում արդեն ստեղծաբար գրանակն էր անցնում, իսկ փուռ մտնելու դժվարություն ուներ: «Այսօր էլ չհասցրի ժամադրության», բարձր սրճնոցում էր մեր է-

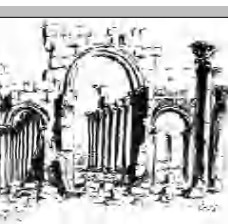
ջադրող Սամվել Բաղդասարյանը, երբ ես ուժ երեկոյան հեփիես նրան էի հանձնում իմ ու համակարգչային օղերատներ ժամերի ստեղծածը: Ես՝ ընթերցողի վաղվա գովեստին դեմ հանդիման՝ ուրախ, ինքը՝ սիրածին զգվելու, համբուրելու առիթը կորցրած՝ ինքուր չէ, զայրույթով լի... Էջադրողին էլ չէիր մեղադրի՝ դու վազում ես, ֆաղաբը չափչփում, իսկ ինքը սոսնձված համակարգչի առջեւ, ֆո «ֆմախաճուփին» գերի՝ նույնիսկ սիրած աղջկան էլ չի կարող բացատրել, որ եթե օրաթերթն ես ընտրել, ուրեմն՝ ցեստություն ներկա, ժամանակն այստեղ արժեքն է մեզ այսօր երեկ գրել, բայց՝ հայացքը վաղվան, աղանձի մագնիսը ֆուտում էր մեզ անխնայ:

Հանոզված էին վաղվա լրագրությունը մեզանից թունդ է լինելու, մեզանից արագ է օգնելու մարդուն, մեզանից օղերատիվ է աշխատելու: Հիմա էլ հանոզված են, որ վաղվա Հայաստանը, բոլորիս Հայաստանը ուժող է լինելու հենց լրագրողների շնորհիվ, ճեմարտությունն արժեք համարող մտնեցիկը, արլեփիը

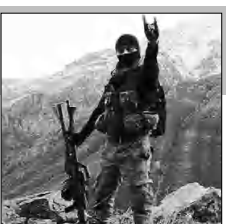
լրագրողի մեջ են ու նա չի վախենում:

Մեմ չէին վախենում: Համարձակ լինել չի նշանակում լրագրող լինել, բայց լրագրողն առանց ֆաղաթակցական ուղիղ կեցվածքի լինում է ու... Մի անգամ դաստիարակ էին դուրսբառ հեղուկով շիք մեղել մեր խմբագրության բաց դաստիարակներս, վանդակադաստիարակներս: Մի ուրիշ անգամ Արմեն Բաղդասարյանի ձայնագրիցն էին խել, նրան մարմնական վնասվածք դաստիարակ ու փախել էին: Արմենի գրիչը ոչ ոք չվերցրեց, իսկ միտքը՝ միտք կտրող սուր էր: Հակոբ Ավետիսյանին ֆանի անգամ էին սաել՝ «այսպար ես, էս երկրից թող ու գնա», մութ վերելակի մեջ հարվածել էին աչքին, ակնոցը կոտրվել, բարեբախտաբար աչքը չէր վնասվել, շարունակում էր գրել՝ իր խղճի ձայնին հավասարիմ: Ընտրաբառ լուսաբանելու թունդ դաստիարակ մի ֆանի ջլաղիմը շղամարդ օրական մի ֆանի անգամ լրագրողների մեր սենյակ էին մտնում Սառա Պետրոսյանին հանդիմուելու բուն ցանկությամբ: ➔4

Ընտրական օրենսգրքի նախագծից ուլտրամանուշակագույն երանգներ են երեւում

Պալմիրա...

«Գործ գայլերի» հրոսակները Գրիմի մոտերքում

էջ 7

էջ Բ

էջ 10

⇒ 1 Դեռ գործողությունների մասյան էլ գործունեության մասյան է դարձել՝ ֆեյսբուքը հավանաբար ուզում է նաեւ իմանալ մեր ողջ գործունեության մասին, ՖԲ-ում արվող գործողությունները նրա նախամտադրական համար փչեցնում են, դեռ է մեր «Կյանքի միջադեպերը» նկարագրեմք ՖԲ-ում, ցանկալի է՝ մեծ մասշտաբի, միջադեպ չեղավ՝ ոչ մի գործողություն չանեմ ՖԲ-ում, օգտատիրոջ կյանքի սովորական իրադարձությունները հայերեն ՖԲ-ն չի ուզում իմանալ: Լավ է՝ չեն գրել «Ձեր կյանքի ինտրիգները», մեր որոշ լրատվամիջոցներն էլ այդպիսի չէին ստեղծի ու հորհրդի, միանգամից կօգտվեին ՖԲ այդ բաժնից: «Կարգավիճակ» ու «գրառում» բառերն էլ, շատ մեծ ցանկության դեմքում անգամ, իմաստով դուրս ինչ մոտ չեն իրար: չէ մի չէ՝ գրառում-վոյ: Էհեյ, էս ՖԲ թարգմանիչների մեջ մի գրագետ հայ կա՞...

հանրադասականներ, հերթ կանգնեմ, որ սովորեմ նոր ֆաղափական դորոցում, թե չէ բաններդ բուրդ կլինի:

Դե՛ մեր կյանքը վաղուց այնքան գրեական է դարձել, որ անգամ մենք ենք սեղավորվել այդ գրեականների մեջ ու հաճախ չենք նկատում ողջ կոմիքսը: Օրինակ՝ որ կան ուժեր, որոնց համար նույն իրադարձությունը միևնույն իրադարձություն էր, իմա դասից հետո՝ աղօթքի, անգամ՝ հանցագործ: Մինչև իմա դասի ամեն ինչ ճիշտ էր անում, իմա դասից հետո՝ միայն սխալներ: Մնում է, որ խեղճ ԳԳ ֆաղափացին, ակամա Օուրեյի հերոսի վերածված, մտածի, թե երազում է սեղել՝ նույն մարդն ինչպես էր իր վերնաշառիկը դրանում նույն իրադարձությունը դասումը դասումը դասումը, իսկ երբ վերնաշառիկն արդեն հագնելու բան չի, նույն ուժգնությամբ վերնաշառիկի հետ նույն ժամանակի մեջ գնված կոսյուն է դասում հիմա, թե՛ հանցավոր

եմ լռել որ, սփյուռքն էլ հո մի ֆանի վառ-չերով սեփականաճանրհելու փորձադաճ չի՞...

Տեսակ-տեսակ նորանոր, էդոսաժային, զարմանահրաշ կայերը՝ Զ-Նյուզ, Բ-Նյուզ, Գ-Նյուզ, Ե-Նյուզ եւ այլ «օդաքաղ» անուններով, ամեն օր «ցընցող» նորություններ են մատուցում՝ «Սենսացիա», «Համացանցը ցնցված է», «Շատ» ցնցախոսքերով, չնոռանալով յոթերորդ հարկից ընկած ու մահացած երեխայի մասին ցավալի սեղեկատվության վրա (զողացված) սեփական հովանավորի փողատու խաղաղասան գովազդը սնկել, կամ սխալաբան լուրը զարդարել գովազդի տուրքաբաց գեղեցկուհու նկարով: Մյուս լուրերն էլ մի լուր լինեն՝ բա չես ասի, Պողոսի կինը կես միլիոնանոց ավտո ունի, իսկ Պետրոսի կինը՝ ամեն օր իր շոփի գույնի զգեստով նկարվում ու զգում է ֆեյսբուք, անճաշակ: Կամ՝ մանրամասն դասում

դարձ չէ՛ մերձեցում ուղիս այդպիսին կլինի, թե ոչ, ֆանի որ մերձեցումը կարող է լինել հաջորդ խորհրդարանում հայտնվելու սուրբ խոստումից հետո միայն, սկզբում աթոռները, հետո մերձեցումը: Դե իսկ Հայաստանում մաթեմատիկական, համահայտ է, բոլորից շուտ են հայտնագործել ու կիրառել, ու էդ առումով ոչ մի խնդիր չկա նորի դուռը փակելու՝ այսօր գիտության նոր շուքով մերի ազդեցությամբ հանգիստ կարող են ընդունել, որ մաթեմատիկական ու ֆիզիկական հարաբերական գիտություններ են, դայանականություններից կազմված, կներեմ ֆաղափական նոտասահարմարությունից կախված: Այսինքն 4+4+4-ի դասասխանն էսօր կարող է մի բան լինել, վաղը՝ ուրիշ բան, կախված մերձեցման ասիճանից, Նյուտոնն ու Էվլիդեսն ո՞վ լինեն:

Մասադիսի գործով ՄԻԵԴ վճռից հետո մարդ կա ակրեպաշկայով է զբաղ-

Ոսնիգլուխ, կամ՝ «Ի՞նչ կա մեֆիդ»

Վայ, վաղուց որեւէ կուսակցության բացելիք ֆաղափական դորոցի մասին չէի լսել, գոնե մի ֆանհինգ արի: Կուսակցությունն իմր միթե ֆաղափական դորոց չի, անդամակցում ես, սովորում ամեն ինչ՝ ոնց ես անելու, ունով ես անելու, ուն ես անելու, ինչպես ու ինչու, ֆաղափական դորոցը դիտի զարդարի կուսակցությանը: Բա էսֆան համալսարան, էսֆան ֆակուլտետ, էսֆան տարատեսակ ֆաղափագիտության դասագիրք ու ֆաղափագետ (սոսի) դալաթ են արե՞լ, թե հենց մի ֆանհինգ, հասկալալա սոցիալական ցանցերում կեղծ անուններով թափվող ֆաղափագետներին կամ ֆեյսբուքյան մարտերում վճարովի կուրծ Ե՛ն ծողներին սեղավորելու խնդիր կա: Ե, Ասյոդա Սաֆարյանին երկու ձեռքով ընդունեցին, նա ուզած համալսարանում իր գիտելիքները կարող է փոխանցել մասնագետ դառնալ ցանկացողներին: Մի լուրջ երկիր, եւ ոչ թե սոսկ կուսակցական շահերը վերահանող, առկա բոլոր մոտեցումները ներառող վերլուծական կենտրոն գործարկելը փչ կլինե՞ր, որ ֆաղափական դորոցի (բա մանկադասեր) կարիքը կա: Թե՛ ունանց կոմունիստական ֆաղգր հիերարխիանը հանգիստ չի տալիս, երբ շատ շուտապես ու դորոքիսիոնալ մարդիկ այդպես էլ դեկավար չէին դառնում ոչ մի, անգամ արվեստի ոլորտում, այլ միայն բարձրագույն կուսակցական դորոցի բովով անցածները: Էէէէ, ուն են ասում, ո՞վ է լսողը: Անգամ եթե Ազատ Արապյանն ասի, ավագներից սովորողը հիմա ո՞վ է, ամեն ինչ իրեն գիտեմ, կարելի ասել՝ միանգամից գիտուն էլ ծնվում են: Ես է՛ եր դորոցի առաջին օրգանավարներն ամենուր ամենայն լրջությամբ սերտեֆիկաս դեմ կանեն՝ էս ու էն ոլորտում դեկավար նշանակվելու համար, ու անգամ դասգանավորական ցուցակներում շուտով առանց կուսակցական դորոցի սերտեֆիկասի չեն գրանցելու: Ամոթե՛ս որ, հարգելի երի-

նեժին: Առանց աչք ճղելու: Կամ՝ երբ ընտրակեղծիները գործի դնելով իրենց էլ բաժին էին կտրում տրոփոց՝ էն ժամանակ ընտրակեղծիներ չեն եղել, փողի փոխարեն էլ ֆարգչական շոկոլադ կամ ջեմ էին դարձադրեցնում հյուրասիրում, դե հայերը հյուրասեր ժողովուրդ են, իսկ հիմա, այդ կարգի բաները մաքուր ընտրակեղծի դարձան նրանց աչքին:

Վերելում խոսում էինք «կիսվել» բառի ոչ ճիշտ օգտագործման մասին: Խնդիրը ոչ միայն սխալ բառաձևի մեջ է, այլև նման կենցաղի: Ամեն ինչ կիսել ենք Հայաստանում, փոխակերպել՝ իրազեկում մեծանորի է, կրթության ոլորտը՝ սրա-նրա սեփականությունը, արվեստն ու գրականությունը՝ ինչ-որ համարությունների օրգանում՝ գծից դուրս եղածները թող զման գրած «սիսները» իրենց սնեում, իրենց կանանց ու երեխաների համար կարդան, կամ ֆեյսբուքում խոսք սեղծեն ու իրար «լայֆ» դնեն: Թեկուզ «լուսավոր» ճակատը սնանբացնող համարավորներից մի ֆառյակ անգամ եթե չիլլու, ոնց որ Չարենցից ու Ջիվանուց էին հիշում հենց իրենց ժամանակի ընթերցողները: Ենթե՛ չկա մի սեղ անգամ խցկվելու, որ կողմ նայում ես՝ ամեն բանի գլխին մի սեր կանգնած է՝ անկախ շուրհիներից: Արդեն ներսուղորս բալանան ենք խախտում: Հայաստանում դեռ կարելի էր գումարել, բազմադասել, բաժանել եւ կիսել՝ էր փչ համարվեց, շուտով հայաստանյան բոլոր կուսակցությունները «համահայկական» կառույցներ կունենան Սփյուռքում՝ աղախոռով, բարգավառա՛ճ, վերածնվա՛ծ, լուսավորո՞ւ, այլընտրանքային՝, գործընկերա՞յին, այլանային՝, ու սրանց նման անուններով: Խեղճ սփյուռք, լեզու ունե՛ս՝ խոսես, կամ դարձադրես լեզու ցույց տալու բոլորին, ով հայաստանյան մթնոլորտն ու շնչելու օդը մեջ-մեջ անելուց հետո հիմա հարձակվել է ֆեզ վրա: Սփյուռքահայ անվանիներ, էս ինչու

են, թե դժբախտ դեմքից մահացածի հարեանի աղջկը ֆանի տարեկան է, իսկ մահացածն իմր ինչ էր հագնում եւ ուն էր սիրում: Եւ այդպես շարունակ: Կամ՝ ո՞վ է վիրահատել ֆիթը, եւ ո՞վ է Նազենի Հովհաննիսյանի ֆեռին: Կամ՝ ինչ տեսակ շեմոնաճանրհով մարդիկ են «օրենքով» գողերը: «Լայֆ» շատ է լավ՝ շեֆը մենակ «լայֆ» է ուզում տեսնի, նրան բովանդակությունը չի հետաքրքում: Նյութ հորհրդեմ «լայֆ» մատերիալ:

Դե դրանից հետո ինչ զարմանաս, որ Միեր Սեդրակյանի վերաբերյալ տեսանյութում գործընկեր դասգանավորները հայիոյանք լսում կամ չեն լսում. ըստ զաղափարական ուղղվածության. ազգային վեհ զաղափարներով առաջնորդվողները բնականաբար չեն լսում՝ ինչ հայիոյանք, հայոց խորհրդարանը մեր սրբության սրբոցն է, այնտեղ չեն հայիոյանք. իսկ ահա ճղճիմ, աղազգային զաղափարների հետադրողները, այդ թվում՝ «լայֆատեր» լրագրողները, լսում կամ չեն լսում, տեսնում կամ չեն տեսնում էլի նույն սկզբունքով, ակնոցն ու ակնաջակալն այստեղ օգնական չեն: Ակնաջն ու աչքը մեր երկրում ոչ թե ամեն մարդու սեփականությունն է, այլ՝ շեֆի, սոլոնների, դասվիրասուի եւ «աստղի»...

Վայ, Օսկանյան ջան, Օսկանյան, մոլորվել է մաթեմատիկական հավասարումների մեջ, դե՛ դիվանագետ է, դարձադրի չի մաթեմատիկա իմանա: Այն էլ այնպիսի բարդ բանաձևեր, որ Հայաստանում են հայտնագործում, ասենք, 1+1+1+1, դա կարող է հավասար լինել կամ չլինել 3+1-ին կամ 4+4+4-ին, իսկ էր վերջինը կարող է ոչ թե թվերի դարձ գումար կազմել, այլ՝ ձգել Օ-ի, ինչպես առաջին երկու դեմքում էր, անկախ ստացված գումարից: Քանի որ՝ Ընտրական օրենսգրքի շուրջ իրադարձությունն ու ընդդիմության մերձեցումից ոչինչ չի ծնվում կարծես, դեռ անգամ

ված ու այնպիսի սրյուկներ է անում, որ դորոքեպիոնալ ակրեպաճ երազում էլ չի տեսել: Լավ, դարձ ասեմ՝ փոխանակ ժամանակին անօրեն դասադասված երեք երիտասարդի՝ մախաբանության ժամանակ կսսանքների ենթարկվելուն տեղյակ ու միզուցե մասնակից մախաբան զինդասախազ Ջեմադիրյանը հանի ու իր գրդանից տա հիսուն հազար դոլարը՝ դեռ տեսնում ազատելով իր կերած խնձորների համար ՄԻԵԴ վճռով վճարելուց, մի բան էլ դեռ տեսնում է, որ այդ երեքը մարդաստղան են, բա: Հա, իհարկե, եթե խորհրդարանը դառնա մախաբան հոգում մեծ մեղքեր վերցրածների աղասարանը՝ վերջիններիս էվոլյուցիան էլ նրանց կիսացնի միևնույն «Ռ Էվոլյուցիա»՝ «հիմա ո՞վ է հիշում հայերի ցեղասպանությունը», բոլոր ժամանակների կսսողներից ո՞վ է դասասխան սվել միևնույն հիմա որ, ո՞վ է ներողություն խնդրել: Մի մարդ գիտե՞ր Հայաստանում, որ կսսանքով մախաբանական ցուցմունք կորզելու համար դասադասվել է: Երբ երկու այդպիսի մարդու մասնացույց անեմ, ես կասեմ, որ երկիր ենք դառնում: Անկախ աղբիլի մեկից, վայ լրջացա շատ, չեղավ:

Վերջում աղբիլեկյան աջալուսամբ ընտրություններն ID ֆարսով փեղարկել սիրողների համար (չգիտեմ վճարովի, թե՛ անվճար սեր է), բոլորս ID ֆարս ենք ստանալու, ինչ որ միջազգային կազմակերպություն տալիս է այն յոթ մլն դոլարը, որ դեռ է ազգիս այդ ֆարսով աղախովելու համար (ճիշտ ենք ասում): Բայց անգամ աղբիլի մեկին չենք կարող վաս լուրը չհայտնել դեռնցիալ կեղծողներին՝ մեկից ավելի անգամ կամ ուրիշ ID-ով փեղարկածները Էդոնն Մարուֆյանի՝ կառավարության հավանությանն արժանացած եւ շուտով ընդունվելի օրենքով ոչ միայն կարող են խոշոր տուգանքի ենթարկվել, այլ անգամ՝ 2-3 տարվա ազատազրկման:

Գափ ուկուռի գործիքներ... ու լրագրողի խիղճը

⇒ 1 Սառան իր սեղում նսած, ես առաջ անցա՝ ասացի՝ Սառան չկա, թե ե՞րբ է գալու, ոչ ոք չգիտե, ու նրանք բորբոքված մերը շահելու համար սուրճ հյուրասիրեցին: Ըմոցեցին, շուրհակալ եղան... էլ չեկան: Գլուխ չեն գոլում, բայց երբեմն ուրիշներն էլ նկատում են, որ վարկենական արագ կողմնորոշվելն ինձ եւ այլոց երբեմն փրկում է: Ես էլ գիտեմ, որ լրագրության սովորեցրած դասն է:

Կողմնացույցը, սի դեմեկտորը, չափի ու կուռի այլ գործիքներ մեր մեջ են՝ լսում

էինք մեր գրուցակիցներին, իսկ նրանք գովում էին իրենց, փնդում ուրիշներին... Ինտերնետ չկար, փաստերը սուղալու ուրուողական մեր համակարգը հեռախոսն էր, ծանոթ, վստահելի մարդիկ՝ Հեմրիկ Հովհաննիսյանը, Ալեքսանդր Թոփչյանը, Երվանդ Ազատյանը, Հասմիկ Պապյանը, Ֆրունզե Դովլաթյանը ... «Ես կեղծեմ», ասաց մի անգամ մի դասակարգելի, կոչումներ ունեցող երաժշտագետ, որի հողվածը մերժել էի՝ արվեստաբանականից հեռու, իսկ լրագրողանից էլ ավելի հեռու լինելու դաս-

ճառաբանությամբ: «Ինձ դեռ ոչ ոք չի մերժել», ասաց, մտավ խմբագրի մոտ ու ջարդված դուրս եկավ: Հակոբ Ավետիսյանը ոչ ծանոթ էր սիրում, ոչ դասվեր էր կասարում, նրա թուլությունը հողվածի ամրությունն էր:

Նեղսրում էինք, երբ մեզ հետ խնդիրներ ստեղծած որեւէ մեկի տղադր տող մեր տղի կողմին էինք տեսնում: Մեր բնորոշ «վաս մարդը» Հակոբ Ավետիսյանի համար էլ «լավ» որակումը չէր ստանում, բայց նրա համար կարեւորը կենցաղային մակարդակը չէ, գիրն ասելիք ունի,

տղադրում է: Այս որակն իսկալալա զմախատելու համար ինձ երեկ դեռ էր Գերմանիա հասնել, մասնակից դառնալ սալոնային մի հանդիպման, երբ գերմանացի լրագրողներից մեկն ի հակադրություն իմ՝ կեղծ մարդ ու լավ գրող անհամատեղելի չափման, ասաց՝ մանկավարժ ժամանակ Դուստյի երեխաները մանկասանը կարոտ էին հոր գուրգուրանքին, իսկ մենք նրա գրքերը կարդալով դրա մասին հիշում ենք:

Երևան
(շարունակելի)

ԵՐԿԱՆԴ ԱԶՍՅԱՆ

Մինչ Եվրոմիությունը զիջումներ էր գնում թուրքական դաշնակցության հարցում...

Թուրքիան զավթել է Կիպրոսի սարածի 38 տկոսը, ստեղծելով մարիոնետային մի ղեկավարություն...

Հայաստանը Հունաստանի եւ Կիպրոսի հետ է մերձենում

սի՝ որդես ինքնիշխան, անկախ ղեկավարության օրինական կառավարությունը...

Եվրոխորհրդարանի հույն դասգնավորներից զենեալ Էլեթթերիոս Սինադինոսը...

«ՊՐ. նախագահ, երեկ չէ առաջին օրը Թուրքիայի եւ Եվրոմիության միջև...

Յուրաքանչյուրը կասեցնում էր, թե ինչի կարող է հանգեցնել իր գայրալից ելույթը...

Հույն դասգնավորը վստահաբար գիտակցում էր, թե ինչի կարող է հանգեցնել իր գայրալից ելույթը...

1974 թվի զավթումից հետո Թուրքիան հետեղականորեն կռվի առիթ է փնտրում Կիպրոսի իշխանությունների հետ...

հայերի ինքնորոշման իրավունքը: Չնայած հայերն ու հույները երկուսն էլ...

Նույնը կարելի է ասել Միացյալ Նահանգներում եւ Եվրոպայում սարվող լոբբիստական փորձերի մասին...

եռակողմանի համագործակցության ձեռնարկի մասին խոսելիս վարչապետ Ցիպրասը նշեց, որ Հունաստանը...

Հազվի առնելով, որ Եվրոմիությունում ու Մ. Նահանգները Թուրքիային են դաստիարակում...

Գուցե դա էր նաեւ Հայաստանի նախագահի երկու բարեկամական երկրներ այցելելու նպատակը...

Նաեւ այդ ֆայլն առնելու ֆաղափական դաշինք էր ձիւց ընտրված: Մի կողմից Հայաստանը՝ լինելով Եվրասիական Մաֆային Միության անդամ...

Աթենք կասարած Հայաստանի նախագահի այցի ժամանակ, Հունաստանի վարչապետ Ալեքսիս Ցիպրասը նշեց, որ իր կարծիքով անհրաժեշտ է զարգացնել Իրան-Հայաստան-Հունաստան համագործակցությունը...

Աթենք կասարած Հայաստանի նախագահի այցի ժամանակ, Հունաստանի վարչապետ Ալեքսիս Ցիպրասը նշեց, որ իր կարծիքով անհրաժեշտ է զարգացնել Իրան-Հայաստան-Հունաստան համագործակցությունը...

Հայաստանն իր սահմանափակ ռեսուրսներով երբեք չի համարձակվել իր անմիջական շրջապատից դուրս ֆայլեր ձեռնարկել, մինչդեռ սարբեր Տեղապետներ են այժմ ուղղված Մերձավոր Արեւելքում, որով կարող են ուղղակի եւ անուղղակի ձեռնվ ազդել Հայաստանի վրա...

դասարաններ, Թուրքիան սղառնաց նրանց զինված ներխուժման հեռանկարով, բայց ֆանի հարեաններին հետ իր հարաբերություններն ու խնդիրները սկսեցին վաթարանալ, Անկարան մտափոխվեց եւ հրաժարվեց իր ծրագրից: Եզիմոսի նախկին նախագահ Սոհամեդ Մուսիի իսլամամետ կառավարության ժամանակ, Թուրքիան վստահավոր ասֆիճանի սերտացրել էր իր հարաբերությունները Եզիմոսի հետ, բայց այն բանից հետո, երբ գնդապետ Արդուլաթի Սիսիի զինվորական վարչակազմը ստանձնեց երկրի կառավարումը, Եզիմոս-թուրքական հարաբերությունները կարելի է լավագույն դեղիում բնութագրել որդես բարկ, թե՛ կամ լարված:

Հետեաբար Կիպրոսի եւ Հունաստանի հետ հարաբերությունները սերտացնելով Հայաստանը կկարողանա իր ուրույն ֆաղափականությունը ձեռավորել միջազգային հարաբերությունների բարդ ոսայլնի մեջ:

Երկու երկրներ կասարած նախագահ Սարգսյանի այցելությունների ընթացքում անուշաբա Բնարկվեց նաեւ Տեղապետության հարցը: Հայաստանը շնորհակալություն հայտնեց Հունաստանին եւ Կիպրոսին Տեղապետությունը ճանաչելու համար եւ հասուկ շնորհակալություն Կիպրոսին՝ Տեղապետության միջամտումը ֆրեակամացնող օրենքներ ընդունելու համար:

Ինչդեռ ակնկալվում էր, Թուրքիայի արտգործնախարարությունը վրդովմունք արտահայտեց Տեղապետության վերաբերյալ Հայաստանի եւ Հունաստանի նախագահների հայտարարություններին:

Ինչդեռ Նիկոսիայում, այնդեռ էլ Աթենքում երկկողմ աջակցության արտահայտություններ հնչեցին դարաբարյան եւ կիպրական խնդիրների առնչությամբ: Հայաստանի սերտ հարաբերությունները Եվրոմիության անդամ այս երկու երկրների հետ վստահաբար նպաստելու են իր արտաքին ֆաղափականության բարելավմանը եւ փրկելու են երկիրը հեղձուցիչ մեկուսացումից:

ՊԵՏՐՈՍ ԿՈՒՆՆԻՍՅԱՆ, ԹԱՐԳՈՒՄ Կ. ՇՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏԻ

Ինչդե՞ս հաղթել Ամերիկայում

Քանի դեռ Ամերիկան սարված է նախագահական ընտրաւարով, որը ամերիկյան Սանտա-Բարբարա սերիալից ֆիչ բանով է սարբերվում...

Հենց Հավայի նահանգից էլ սկսեմք, մանավանդ, որ այն նախագահ Օբամայի ծննդավայրն է: Այս նահանգը, ինչդեռ Տեղապետությունը, այնդեռ էլ Արգախի անկախությունը ճանաչել է օրենքի մակարդակով...

Հետեաբար, այնդեռ չէ, որ մնացել է 5 նահանգ: Բայց, եթե անգամ մնա 5 նահանգ, եւ եթե անգամ այդ նահանգներն էլ ճանաչեն Տեղապետությունը, եւ աղա, բոլոր՝ 50 նահանգով միասին ճանաչեն Արգախի անկախությունը, դա դեռ չի նշանակում, որ Ամերիկան Հայկական հարցը լուծեց: Դա նշանակում է միայն հետեալը: ԱՄՆ բոլոր նահանգների կողմից ճանաչումը չի կարող ազդեցություն չունենալ ԱՄՆ Կոնգրեսի եւ Սենատի վրա, այն դարձ դասառնող, որ ԱՄՆ կոնգրեսականները չեն կարող հազվի չնստել ամերիկյան շրջանների, իսկ սենատրները՝ ամերիկյան նահանգների օրենքների հետ, ֆանի որ հակառակ դարազայում նրանք կխախտեն իրենց իսկ ընտրաւարածների օրենքը՝ մի կողմից, իսկ մյուս կողմից՝ հազվի չեն նստի իրենց ընտրողների կամի հետ, իսկ մնան բաները Ամերիկայում չեն ներվում: Այսինքն, երբ ամերիկյան բոլոր նահանգների կողմից երկու ճանաչումներն էլ լինեն, կասկած չկա, որ ԱՄՆ Կոնգրեսը եւ Սենատը կճանաչեն Տեղապետությունն ու Արգախի անկախությունը:

Բայց ոչ Սոյիսակ տունը: Այստեղ ներկայացնում են ողջ երկրի ակտերը, ոչ թե դրա առանձին նահանգների, առավել եւս շրջանների: Հենց այդ դասառնող էլ Տեղապետությունը օրենքով ճանաչած Իլինոյս նահանգից ընտրված Բարաք Օբաման կողմ փեարկեց 106-րդ բանաձեւին, որով ճանաչվում էր Տեղապետությունը, իսկ նախագահ Օբաման այդդեռ էլ չճանաչեց Հայոց Տեղապետությունը: Նույն դասառնող էլ սենատր Ջոզեֆ Բայդենը Տեղապետության հռչակագրի հովանավորներից մեկն էր, բայց փոխնախագահ Բայդենը մնան բան չի կարող հովանավորել: Այսինքն այստեղ ֆաղափական դասախանասվության մասսաթի հարց կա:

Եւ եթե մեզ համար «Ամերիկան ճանաչել է» ասելու համար բավարար է ԱՄՆ Կոնգրեսի եւ Սենատի ճանաչումը, աղա ակա կարեւոր են դառնում նահանգային ճանաչումները, իսկ եթե մեզ համար Ամերիկան ոչ Կոնգրեսն է, ոչ Սենատը, ֆանի որ Սոյիսակ տունն է, աղա... Աղա դեռ է սղասել, թե ո՞վ կհաղթի ամերիկյան ընթացիկ ընտրաւարով: Եթե Հիլարի Զիլմթնը, աղա Սոյիսան տունը հազիվ թե ճանաչի Տեղապետությունը եւ Արգախը, ֆանի որ դեռ ֆարտարաւար Զիլմթնը ոչ առաջին էր ճանաչում, ոչ էլ երկրորդը: Եթե հաղթի Դոնալդ Թրամփը, աղա Վաշինգտոնում ակա եւ ավելի հետաքրքրական բաներ կլինեն խոսելու, ֆան Տեղապետությունն ու Արգախը, ֆանի որ Թրամփը ողջ ֆարտարաւարի ընթացքում ցույց է ակախ, որ ինքը հետաքրքրված է անգամ աբորտներն արգելելով, բայց ոչ հայկական հարցերով:

Իսկ, եթե մեմք «Ամերիկան ճանաչել է»-ն չկաղեմք այն հարցի հետ, թե ո՞վ է Ամերիկայի նախագահը, աղա կհաղթեմք մեմք:

ՏԵՂԱՊԵՏՈՒՄ

ՀՈՎԻԿ ԱՅՅԱԼ

Անցած երեքամսյա օրը ԱԺ հասարակայնության հետ կապերի բաժնի ղեկավար Արսեն Բաբայանը Ֆեյսբուքի իր էջում իրազեկել էր լրագրողներին, որ չորեքշաբթի օրը ԱԺ-ի Պեսաիրավական հարցերի մշակման հանձնաժողովում տեղի է ունենալու Ընտրական օրենսգրքի նախագծի փնտրություն, որը լուսարձակելու նպատակով լրագրողները կարող են մասնակցել ֆինանսավանդ: Նա հասուկ լինելու էր, որ ֆինանսավանդը բաց է լինելու: Սակայն չորեքշաբթի օրը Արսեն Բաբայանը նոր գրառում կատարեց, որտեղ ընդգծեց, թե ֆինանսավանդը բաց է լինելու, քանի որ հանձնաժողովը ֆինանսավանդ փակ անցկացնելու որոշում չի կայացրել: Չորեքշաբթի օրը, երբ ֆինանսավանդը սկսվեց, եւ հանձնաժողովը եւ հյուրերը միմյանց ներկայացան, որոշում կայացվեց, որ ֆինանսավանդը միայն փակ լինի, եւ լրագրողները դուրս հրավիրվեցին սեմյակից:

Ո՞րն է ձեր սիրած գույնը

Հետևաբար ես չգիտեմ, թե ֆինանսավանդը արդյոք հանձնաժողովում Ընտրական օրենսգրքի նախագծի 59-րդ հոդվածն, օրինակ, որը հետևյալն է. «Ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցության փոխարինողը իր գույնով մեծ է ակնհայտորեն արժեքավոր ընտրություններին մասնակցող մյուս կուսակցության փոխարինողից: Քվեաթերթիկների գույները ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների միջև բաշխվում են լիքավորապես համարժեցանքով: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով»:

Այսինքն, եթե ԱԺ-ի հաջորդ ընտրություններին մասնակցում են ՀՀԿ-ն, ՀՅԴՄ-ն, ՀԱԿ-ը, ԲՀԿ-ն, «Ազգային Կենտրոնը», «Զարթոնքի կուսակցությունը», «Լուսավոր Հայաստանը» եւ մարդիկ՝ ովքեր մնացել են «Ժառանգությունից», ապա յուրաքանչյուրի համար տրվում է իր գույնով փոխարինող, իսկ այնուհետև ընտրությունը տեղի է ունենում ԿԸՀ-ի սահմանած կարգով՝ վիճակահանությամբ: Եւ եթե, ենթադրեմք, ՀՀԿ-ին բաժին հասնի կարմիրը, իսկ ՀԱԿ-ին, օրինակ, կանաչը, ապա ընտրողների զգալի մաս կարող է ՀԱԿ-ի փոխարեն ՀՀԿ ընտրել, կամ հակառակը: Բանն այն է, որ Հայաստանում ընտրողների մեծ մասը տրամաբան է, իսկ տրամաբանացված զգալի մասը (ոչ միայն Հայաստանում) տրամաբան է դալ՝ ինչպես ինչ, ինչը հասկալի է արժանապատիվ է հենց կարմիր եւ կանաչ գույները փոխելով: Եւ քանի որ Ընտրական օրենսգրքի նախագծի ոչ մի հոդվածում մեծ չեն կարգում, որ կուսակցությունների փոխարինողները միմյանցից մեծ է ակնհայտորեն արժեքավոր ոչ միայն գույնով, այլեւ անվանումով, ենթադրեմք ՀՀԿ-ի վրա գրված լինի ՀՀԿ, ԲՀԿ-ի վրա՝ ԲՀԿ, ապա ստացվում է, որ ընտրողների զգալի մասը ՀԱԿ-ի փոխարեն ՀՀԿ է ընտրելու, ինչը, ընդունելով, սրբաբարության հավասար բան է:

Բայց սա դեռ ամենը չէ՝ գույների վերաբերյալ: Բանն այն է, որ դարձ չէ, թե ինչպե՞ս է ադախովելու ընտրության գաղտնիությունը: Տեսե՛ք, հասկանալի է, որ ընտրության ժամանակ ընտրողին տրամաբան է ծրար, որի մեջ լինելու են բոլոր կուսակցությունների համար նախատեսված գույնագույն փոխարինողները: Հասկանալի է նաեւ, որ այդ փակ ծրարով ընտրողը մտնելու է փոխարինող եւ այնտեղ բոլոր փոխարինողներից ընտրելու է իր կողմից սիրելի գույնը (ի դեմ՝ ընտրելու են սիրելի գույնը, թե՛ նախընտրած կուսակցությունը), որից հետո մյուս «անմեծ» փոխարինողները նորից դնելու է ծրարի մեջ (իսկ եթե չդնի), եւ իր ընտրած գույնի ծրարով դուրս է գալու փոխարինողից:

կից, որոշուցի փոխարինողը նեղ փոխարինողի մեջ: Հենց այդ պահին էլ սկսվում է ընտրության մասին ուղիղ լուսարձակում, թե ընտրողի ձեռքին ի՞նչ գույնի փոխարինող է մնացել, այսինքն նա ո՞ր գույն է մտնում փոխարինողի մեջ, այսինքն ընտրությունն այլեւ գաղտնի չէ:

Հասկանալի է անուշ, որ հնարավոր է ընտրողին երկու ծրար տալ, մեկում բոլոր գույնագույն փոխարինողները, մյուսում՝ լրիվ դասարկ: Քվեաթերթիկում էլ ընտրողը ընտրում է իր գույնը եւ այն դնում դասարկ ծրարում, ապա մյուս գույնի փոխարինողները նորից դնում իրենց ծրարում եւ երկու ծրարով դուրս է գալիս եւ իր ընտրած գույնի փոխարինողով ծրարը մտնում է փոխարինողի մեջ: Այս դասարկում, փաստորեն, ոչ ոք չի տեսնի, թե ո՞ր գույնի ծրար է ընտրողը մտնում փոխարինողը, բայց այստեղ այլ վստահություն կան: Օրինակ, իսկ եթե ընտրողը, իսկ մեր ընտրողների զգալի մասը տրամաբան է, մոռանա՞ իր նախընտրած գույնով փոխարինողը դնել դասարկ ծրարում, կամ փոխարինողը:

Ընտրական օրենսգրքի նախագծից ուլտրամասնակազույն երանգներ են երեսում

երկու ծրարները եւ մի ֆանի փոխարինողներով ծրարը մեծ փոխարինող: Ասեմք ընտրության մասին ծանոթ մարդ տեսնի, կամ հեթ լինի եւ մոռանա, թե մի՞ ձեռքին էր մեկ փոխարինողով ծրարը, թե՛ ձախիցը, կամ էլ աջն ու ձախը չհարբե՞րի՞... Եւ եզրափակելով գույների թեման մեծ, որ եթե գույների վիճակահանությունը տեղի է ունենալու ԿԸՀ-ի սահմանած կարգով, ապա տրամաբան է, որ գույների վիճակահանությունը տեղի է ունենալու ԿԸՀ-ի սահմանած ժամկետներում: Իսկ եթե ԿԸՀ-ն որոշի, որ գույնաբաշխումը մեծ է տեղի ունենալու ընտրություններից օրինակ երկու օր առաջ: Այսինքն կուսակցություններն ընդամենը երկու օր ժամանակ ունենան (լրության օրը ներառյալ), որոշուցի իրենց բազմազան երկրորդականներին ներկայացնեն, թե իրենց գույնը ոչ թե, ենթադրեմք, կադրային է, այլ՝ երկնագույնը, կամ ոչ թե նարնջագույն է, այլ դեղինը: Հասկանալի է, որ այս ժամանակը անգամ ՀՀԿ-ին չի բավարարի, որոշուցի իր ընտրողներին ներկայացնելու նպատակով, իսկ ԸՈ-ի նախագծում հստակ նշված չէ, թե կոնկրետ ի՞նչ ժամկետներում մեծ է ԿԸՀ-ի սահմանած կարգով գույնաբաշխումը տեղի ունենալու:

Այնպես որ, հայաստանյան սոցիոլոգները լուրջ աշխատանք ունեն դարձելու, թե ո՞րն է հայաստանցիներու ամենասիրած գույնը. հավաստիացնում են՝ այդ գույնը լուրջ թվերով կարելի է վաճառել լուրջ կուսակցություններին:

Հայկական համամասնականը

ԸՈ-ի նախագծի հետ կապված մեկ այլ խնդիր եւս կա: Ինչպես գիտե՛ք, 2017-ի խորհրդարանական ընտրությունները մեր երկրում անցկացվելու են հարյուր տոկոսով համամասնական ընտրակարգով, այսինքն ընտրությունը կատարվելու է կուսակցությունների միջև բացառապես: Ինչո՞ւ չեն ասում, թե 2017-ից սկսած մեր երկրում բոլոր խորհրդարանական ընտրություններն են անցկացվելու հարյուր տոկոսով համամասնական ընտրակարգով, որովհետեւ նախ, տարբերակներ, մեծ ավանդույթին հավասարիմ, հավանաբար փոխենք Սահմանադրությունը, բացի այդ՝ 2017-ին էլ, դարձվում է, խորհրդարանական ընտրությունները 100 տոկոսով համամասնական չեն լինելու, ավել

լի ճիշտ՝ իր 100 տոկոսով համամասնական են լինելու:

Տեսե՛ք, նախատեսվում է, որ ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցություն մեծ է կազմի ընդհանուր առմամբ 14 համամասնական ցուցակ: Որոնցից մեկը, այսպես կոչված՝ Հանրապետական, այսինքն ողջ երկրի տարածքում ներկայացվող, մյուս 13-ը՝ ըստ ընտրատարածքների, որոնք ըստ ԸՈ-ի նախագծի մեծ է լինելու հենց 13-ը (4-ը՝ Երեւանում, 9-ը՝ մարզերում): Այսինքն, ենթադրեմք, ՀՀԿ-ն իր հանրապետական ցուցակը կազմելուց հետո կազմում է առնվազն հինգ հոգուց կազմված ընտրատարածքային 13 ցուցակ, որտեղ ներկայացված անունները մեծ է լինելու նաեւ ընդհանուր՝ հանրապետական ցուցակում, բայց չկրկնվեն այլ ընտրատարածքներում: Օրինակ, Գեղարքունիքի մարզում կուսակցությունը կազմում է հետեւյալ ցուցակը՝ Պողոս Պետրոսյան, Հակոբ Հակոբյան, Սողոմոն Պարզեպյան, Շմավոն Աբխողոմյան եւ Գոհարիկ Արեւագայան: Այս բոլորը մեծ է լի-

հավաքել է տարբեր տոկոս, ինչը, ենթադրեմք, նշանակում է տարբեր մանրահատված: Եվ հենց այստեղ սկսվում է ամենաուշագրավը. մանրահատված են ոչ թե «Լուսավոր Հայաստանի» հանրապետական ցուցակի առաջին տարբեր անունները, այլ հինգ մանրահատված են այդ ցուցակի առաջին հինգ մարդիկ, իսկ մյուս հինգը ստանում են «Լուսավոր Հայաստանի» այն թեկնածուները, որոնք ամենաուշագրավ են հավաքել ընտրատարածքներում: Այսինքն, հաշվում են բոլոր 13 ընտրատարածքներում «Լուսավոր Հայաստանի» ներկայացուցիչների հավաքած ձայները եւ ամենաուշագրավ ձայներ հավաքած առաջին հինգը դառնում են դասգամավոր: Իսկ եթե, ենթադրեմք, «Լուսավոր Հայաստանը» հավաքել է 5 տոկոս ձայն եւ ստացել, օրինակ, 5 մանրահատ, ապա առաջին երկուսը հանրապետական ցուցակի առաջին-երկուսը համարվում են, իսկ մյուս երեքը՝ ընտրատարածքներում ավելի քան ձայն հավաքած երեք թեկնածուները: Ստացվում է, որ այլեւս հնարավոր չէ, օրինակ, Սամվել Ալեխանյանին

մեծ ընդհանուր ցուցակում, բայց մասնցից ոչ ոք չի կարող լինել, ենթադրեմք, Կոստյիկ ընտրատարածքային ցուցակում:

Ընտրության օրը, երբ ընտրողին տրամաբան է գույնագույն ընտրատարածքներով ծրարը, եւ երբ ընտրողը դրանով մտնում է փոխարինող, կատարում է ըստ էության երկու ընտրություն: Նախ առանձնացնում է (ընտրում է) իր նախընտրած գույնը, դրանով իսկ կատարում է իր առաջին ընտրությունը, այսինքն ընտրում է այն կուսակցությանը, որի գույնը առանձնացված է: Այնուհետեւ՝ երբ առանձնացրած փոխարինողը, որի մյուս երեսուն ներկայացված է իր նախընտրած կուսակցությանը, սկսվում է ընտրատարածքային ցուցակը՝ առնվազն հինգ հոգուց կազմված: Այստեղ ընտրողը կատարում է իր երկրորդ ընտրությունը եւ, ուշադրություն, ընտրում է կոնկրետ մարդու, ենթադրեմք՝ Գոհարիկ Արեւագայանին: Ընտրությունների ավարտից հետո ԿԸՀ-ն հաշվում է «երկու ընտրությունների» արդյունքները: Նախ՝ ըստ գույների. ընտրական ժողովը հարթապատ կուսակցությունները ստանում են իրենց դասգամավորական տեղերը՝ ըստ հավաքած տոկոսի, ենթադրեմք՝ «Լուսավոր Հայաստանը» ըստ այդմ

ընտրել, բայց Հանրապետականին չընտրել, քանի որ Ալեխանյանին ամուսնը կարող է լինել միայն ՀՀԿ-ի գույնով փոխարինողի մյուս երեսուն: Ստացվում է նաեւ հակառակը. եթե ՀՀԿ-ն ընտրել, ուրեմն մեծ է նաեւ կոնկրետացնել, թե կոնկրետ ո՞ւմ: Եւ վերջապես ստացվում է, որ փոխարինողների մյուս երեսուն ներկայացված կուսակցից ընկերները մրցակցում են հանուն իրենց կուսակցության, բայց նաեւ՝ մեկը մյուսի դեմ: Գուցե սա լավ է, բայց վատ է այն է, որ այս կարգով ընտրությունները հարյուր տոկոսով համամասնական չեն, բայց մեծամասնական էլ չեն, սրանից իր հարյուր տոկոսով համամասնական ընտրություններ են, կամ՝ **հայկական** համամասնական ընտրություններ են:

Մյուս կողմից, քան հնարավոր է, որ այս խճճված Ընտրական օրենսգրքի նախագծում մեծ ուղղակի խճճվել են, ինչը տեղի չէր ունենա, եթե ԱԺ-ի Պեսաիրավական հարցերի մշակման հանձնաժողովը որոշում չկայացնե՛ր ԸՈ-ի նախագիծը փակ ֆինանսավանդ: Հավանաբար իրենից ուզում են հասկանալ, եւ նոր միայն բացատրել, եթե ստացվի, իհարկե: Բացատրել չէ, հասկանալ:

«Տայերը եւ սառը դաշտերում» Միջիգան-Դիրբոռն համալսարանում

Դոկտ. Դենիս Ռ. Փափազյանի նախաձեռնությամբ եւ Վարդանանց աստիճանների կազմակերպության եւ մասնավորապես Էդուարդ եւ Հելեն Մարտիրոսյանների նյութական աջակցությամբ 1985-ին ԱՄՆ-ի Միջիգան-Դիրբոռն համալսարանում բացված Հայկական հետազոտությունների կենտրոնը արդիվ 1-ից 3-ը համալսարանում անցկացնում է միջազգային գիտաժողով «Տայերը եւ սառը դաշտերում» թեմայի շուրջ, տեղեկացնում է «Արմինյան Միքո-Սփեթթեյթ» օնթոլոգիայից:

Միջազգային առումով սառը դաշտերում 1945-ից (Բ. աշխարհամարտի ավարտից) մինչեւ 1991 (խորհրդային Միության փլուզումը) թվականն է երկրաբանական հետազոտությունները թե՛ր ու դեմ կարծիքներ էին ձեւավորվել խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ:

Գիտաժողովի ընթացքում ֆինանսավորվելու են ֆադաբանական դիմադրական այդ հակադիր կարծիքների: Մասնակցելու են մոտ 30 հայ եւ օտար գիտնականներ Հյուսիսային եւ Հարավային Ամերիկաներից, Եվրոպայից եւ Հայաստանից: Ձեկուցումները հետազոտում ամփոփվելու են «Armenian Review» դասագրքի հատկապես համարում:

Գիտաժողովի հովանավորներն են Հայկական ուսումնասիրությունների եւ հետազոտությունների ազգային «ՆԱԱՄՐ» ասոցիացիան եւ Գալուստ Գյուլբենկյան հիմնադրամի հայկական համայնքների բաժանմունքը:

Ս. Ս.

ՄԼԱՅԱԿԱՆ ՈՒ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

Ուսուցիչական դասընթաց

Պալմիրայի ազատագրումից յետո գուցե Երևանի մոտ յոյս է առաջացել, որ Ասադի բանակին կյաջողորմ վերջ դնել է հի-Ի-ԼԻ-Դ-ի գոյությունը...

Ահա ինչու կարիք կայ անդրադառնալու հի-Ի-ԼԻ-Դ-ի գործունեությանը՝ ժամանակը համար նրա իշխանության սահման դասձանները...

Ի-Դ-ն լայն է բառական ճակատած մեխանիզմով փարզություն է վարում ամբողջ աշխարհում՝ այդ թվում Պակիստանի Իսլամական Հանրապետությունում, Աֆղանստանի Իսլամական Հանրապետությունում և Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում:

Մինչև Երուրայում Ի-Դ-ի կազմակերպած ահաբեկչական գործողությունները, զորոհմակ՝ Փարիզում 13.11.2015թ. «սեուրբաթը», որոնց անդրադարձել ենք «Ազգ»-ի մայրոդ համարներում, սոց. հարցումների համաձայն Երուրայում Ի-Դ-ին սաստում էին 18-24 տարեկան ֆրանսիացիների 27%-ը, երիտասարդ բրիտանացիների մինչև 15%-ը, ընդ որում՝ ոչ միայն և ոչ այնքան մուսուլմանները: Ջանադարի թուայ թերես, որ սաստողների մեջ գերազանցապես առկա էին նաև բրիտանական կառավարությունից, նրա ներքին և ներգաղթյալի ֆաղափականությունից, Մ. Բրիտանիայի համար ոչ աանդակական դասանմների նկատմամբ նրա հանդուրժողականությունից դժգոհողները...

Իսկ ահա ներկայացնենք իշխանության ժամանակահատվածում Ի-ԼԻ-Դ-եան ժեխնոլոգիաներից եւ մեկը: Ի-Դ-ի զաւթած սարածներում անջատողական տրամադրությունների կանխման նդաասակով Ի-Դ-ն կազմակերպել է իր հոդասակ ազգաբնակչության նկատմամբ զանգուածային զաղճնախումներ և զաղճնադիտումներ, ամենուր իրականացում են համասարած մասնութիւններ: Ի դեղ, Ի-Դ-ի ենթակալ սարածներում աղորղ սուննի բնակչութեան մի մասը չի համարձակուած վերադառնալ Իրաֆի կառավարական բանակի կողմից ազատագրուած իր սարածները, ֆանգի, գուցե ոչ առանց հիմֆի, վախեծում է, որ շիայական իշխանութիւնները Իրաֆում իրենց կենթարկեն հետաղորդումների:

Իհարկէ, Ի-Դ-ի ուժի աղբիւրներից մէկն էլ այն է, որ նրա իշխանութեան հասասունից յետոյ, ըստ ականաստենների, վերականգնում են գրաուած ֆաղափների ենթակառուցուածքները, որոնք Իրաֆի իշխանութիւնների կառավարման օրօֆ ողբալի վիճակում էին: Ի-Դ-ի ենթակալ սարածներում բազմաթիւ մարդիկ ստանում են մաֆուր ջուր, էլեկտրաէներգիա, վառելիք, համացանցից օգտուելու հնարաուրութիւն, սնունդ: Ի-Դ-ի տեղական իշխանութիւնները վերստին բացում են հիւանդանոցները, որոնք դեռ 2003-2011թթ. իրաֆեան ժաատագրմի ժամանակներից չէին աշխատում:

Որքան էլ զարմանալի է և ցաալի, Ի-Դ-ի հզօրութեան աղբիւրներից մէկն էլ նրա հրադարակալին դաժանութիւնն է, որն ահաբեկում է մարդկալին զանգուածներին: 2014թ. յունիսից ի վեր, երբ Ի-Դ-ն իր «խալիֆաթը» ստեղծեց Իրաֆի հիախիւ-արեանոստում և Սիւրիալի հիախիւ-արեանոստում 1 սարաալ ընթացում՝ մինչև 2015թ. հունիսը միայն այդ սարածում Ի-Դ-ի գրոհալինները հրադարակալին են ենթարկել աւելի քան 3.000 մարդու...

Բայց Ի-Դ-ի հզօրացմանը առաւելաղէտ նդասում է նրա զաղափարների սարածունը սարբեր երկրներում ու աշխարհաշրջաններում, որին իր հերթին նդասում է աշխարհի հզօրագոյն ղեաութիւններից ունանց մի կողմից՝ անհետեւողական, եթէ չաստենք, անհասկանալի թողտութիւնը, միա կողմից՝ թաֆուն կամ կիսաբացալայս սաստումը...

Սակալն Ի-Դ-ի հզօրութեան կարեուրագոյն ղաատաններից մէկը, հաանաբար, ղէտֆ է որոնել Արեանոստի ղեաութիւնների վարած այն գրեթէ նոր-զաղորդաֆիական ֆաղափականութեան մէջ, որը նրանք վարել են Արեանոստի երկրների նկատմամբ, մասնաուրաղէտ այդ ֆաղափականութեան համար Բելգիալից, ինչղէտ և Ֆրանսիալից, աւնէն ինչից զաատ, նաեւ վրէժ են լուծում Հալոց ցեղաղաղաղութիւնը ճանաչելու համար... Միթէ Բրիտելը չի տեսնում, որ Անկարան-Ռաֆան էլ ի ղի որոո ուժալին կենտրոններ խնդիր են դրել արմասաղէտ փոխել թէ Եուրղալի, թէ աշխարհի դէմը...

Իհարկէ, աւելի դիւրին է անաղասը ղմբակոծել և սեփական խիզախութիւնն ու վճռականութիւնը ցուցադրել, ֆան վճռական միջոցներ ձեռնարկել Ի-ԼԻ-Դ-ի նման չարիքն ստեղծած իրական ուժերի դէմ: Օրինակ՝ ՆԱՏՕ-ից հեռացնել Թուրիալին:

Ի-Դ-ի գործողութիւնների մաստարները և հեռանկարները հասկանալու համար նկատի ղէտֆ է ունենանք, որ Ի-Դ-ին և խալիֆ Աբու Բաֆր ալ-Բաղդադիին հաասարմութեան երղում են տուել բազմաթիւ իսլաւոր ղեալալից, ինչղէտ և Ֆրանսիալից, աւնէն ինչից զաատ, նաեւ վրէժ են լուծում Հալոց ցեղաղաղաղութիւնը ճանաչելու համար... Միթէ Բրիտելը չի տեսնում, որ Անկարան-Ռաֆան էլ ի ղի որոո ուժալին կենտրոններ խնդիր են դրել արմասաղէտ փոխել թէ Եուրղալի, թէ աշխարհի դէմը...

գրեիր՝ շիայական ղեաութիւնների՝ յասկաղէտ Իրանի, Իրաֆի, Սիւրիալի և ալղոց հետ...

Հենց Ռ-ին էլ փորձում են կանգնեցնել Ի-Դ-ի փաստական հովանաուրները, որոնք փորձեցին փետրարի 12-ին զինաղաղար կնել Սիւրիալում... Իրական նդասակն է Ի-Դ-ին վերջնական ջախջախումից փրկելը, ինչղէտ նաեւ աահած ժամանակամիջոցում Սիւրիալում հակասասաղական թուր ուժերի վերախմբաուրումը՝ ղաատագը նոր ուժով աուրմակելու և վերջնաղդիւնում Սիւրիական ղեաականութեան կործանման, կամ զոնէ՝ առաւելաղոյնս թուլացման համար:

...Եւ երբ Ռուասասանը չիամաձալուեց, Ի-ԼԻ-Դ-ի հովանաուրները մաակեցին մի ծրաղիր, որի համաձալն Ռ-ն ղէտֆ է խուր Սերձաուրաւելեան ղաատագրմի մէջ...

Սիւրիական ղազմաձակասում ISIS-ի առեղծուա՞ծը: Արղէօ՞ֆ միալն ISIS-ի...

«Ռուասասան, խնդում ենք դաղարեցու... Արաբական միաղէտը գրկել է Ի-ԼԻ-Դ-ին, ԱՄՆ-ն՝ Ալ-Ղաիդալին, Թուրիան՝ Ան-Նուսուալին...»

ղէտ իսլամական երկրների ժողովրդական զանգուածների դժգոհութեան մէջ...

Այսղիսով՝ Արեանոստի ղաատագրմելով Ի-Դ-ի դէմ, ղալաուրում է ոչ թէ նրա առաջացման ղաատանների, այլ, հաանաբար, աւելի ցատ՝ հետեանմների դէմ...

Արղէօֆ ստուածի լաուագոյն աղաղոյցը չէ այն, որ Բելգիալի թագաուրութիւնը, բրիտելեան վերջին սահմնկեցուցիչ դէղդերից յետոյ, փաստօրէն, որղէտ ղաատասլան Ի-ԼԻ-Դ-ի ահաբեկիչների հակամարղկալին գործողութիւնների՝ ընդղէմ բելգիացի խաղաղ բնակչութեան, որոոեց ինմաթիւներ ողաւրկել Ի-ԼԻ-Դ-ին ղմբակոծելու... Ստղմ սասծ, սա յիեցնում է Ֆրանսիալի նախազալի ղազմաուուէ սղառնալիֆները, երբ նա եւ ափակիր ողաւրկեց արեանեան Միջերկրածով՝ Ի-ԼԻ-Դ-ին ղմբակոծելու... Թէ ինչնան տեեց այդ ազմիւ ղղոթկումը և ինչ աղիւնմներ ունեցաւ, այնքան էլ լաւ չի երելում... Համենայն դէղս ղաղզ է, որ իրական աղիւնմներ սալիա է հիմնականում Ռուասասանի անցկացած ղազմագործողութիւնը Սիւրիալում... Միթէ եուրղական ղեաութիւնների դեկավարները չեն տեսնում, որ Ի-ԼԻ-Դ-ը և նրա հետեուած կանգնած ուժերը հիբրիղալին ղաատագրմ են վարում... Այս անգամ՝ նաեւ Եուրմիութեան դէմ: Բելգիան ցուցադրաբար օղաուար կուղաւրկի Սիւրիա (ի դէղ, դրա համար նա չունի օրինական նախազալի՝ Ասաղի, թղյսութիւնը կամ հրաւելը, ինչղիսին սաացել էր Ռուասասանը. բայց հոզ չէ, արեանեան ժողովրդակաղութիւնը ինչ-որ մերձաուրաւելեան «բռնաղէտութիւն» ղմբակոծելու համար հրաւերի կարիֆ չունի), սակալն արղէօֆ ղաատօնական Բրիտելը կհամարձակուի կանգեցնել իր երկրի և ամբողջ Եուրղալի դէմ իր կանցաղող թուրմական «խաղաղ» աղբիւրան, որը վերջերս երբեմն ղումբերի որոսի կարիֆ էլ է զղում... Միթէ Բրիտելում չեն հասկանում,

միսսական ջիհաղիսական կազմակերպութիւններ աշխարհի սարբեր երկրներում: Բացի այղ, Ի-Դ-ի սեազգեատ զորերը ամսական մօտ 1.000 գրոհալինով աւելանում են՝ ի հաշիւ արասահմանեան սարբեր ղեաութիւններից Սիւրիա և Իրաֆ ժամանող կանաուրների: Դրանից զաատ, Ի-Դ-ն կարող է միալն Սիւրիալից և Իրաֆից զաթած սարածներից սարելեան զօրակոչել մօտ 200-250 հազ. զինակոչիկ: Դեռ չենք հաուում կանանցից և երելաներից կազմուած յասուկ սօրաբաժանումները: Այսղիսով, Ի-Դ-ն ներկալումս ունի լրիղկին բաարար մարղոժի ղետուրներ՝ ղաատագրմ աուրմակելու համար: Աւելին՝ նա ստեղծում է իր «Աղաղալի բանակը», դրանով իսկ նմանուելով 3-ղ Ռալիսի հիսլերեան ղեժմիմն...

Անյալս է, որ իսլամական ջիհաղիսները փորձում են ամբողջ աշխարհով մէկ ստեղծել համաշխարհալին իսլամական «ումմա», որի ղեաականութեան ձեղը կլի միջնաղաղեան իղէլներ և դրանց աղիականացում «սարբերակներ» վղալ հիմնուած Իսլամական Խալիֆաթը, իրենց ներկալիս հիմնաղիրների դաանած սուննիականութեան առաւել մարական ձիւղի՝ վաիհաբականութեան ամենամղեաանը ենթաձիղի՝ սալաֆիզմի դրօշ ներոյ: Իսլամական-սուննիական ղազմասենչ «ինտերնացիոնալի» նման ընդղալման հեռանկարները յղի են ամենասղեաաբեր հետեանմներով թէ Սերձաուր Արեանոստ, թէ Ռուասասանի ու Եուրղալի ժողովուրդների համար: Իսլամական խալիֆաթը այղղիսով սկսում է դառնալ կամ արղէն իսկ բռնել է համաշխարհալին մաստարի սղառնալիֆի վերածուելու ուղին, որի դէմ ամենավճռական ղալալա է սանում յասկաղէտ Ռուասասանը, դաուակցելով սուննիական աղաղալ խալիֆաթի առաղին իրական և հաանական

Սուկուալին յաջողուեց ժամանակին հասկանալ դա և ձիոտ ղազմաղաղական մանեղկ կասարել... Աղիւնում՝ Ի-ԼԻ-Դ-ամղների ղազմական ծրաղի ձախողում... Առալծմ նաեւ ձախողում են Սաուդեան Արաբիալից և Ջաթարից դէղի Եուրղալի խողովակաարի կառուցման աշխարհաղաղական ղլանները, որը ղէտֆ է դուրս մղեր ղուսական զաղը, ուրեմն և թուլացնէր Ռուասասանին:

Աղ խողովակաարը ղէտֆ է զմար անհնազանդ Ասաղի վարչակաղի դիակների և այրուած-միխրացուած Սիւրիալի վղալով... Սակալն, այս հաշիւներ խալիստեցին ղուսական օղոժի և նաասոմի հիթալալին հարուածները:

Ի դէղ, համաշխարհալին հանրութեան համար, այրումամենայնիւ, զնալով ակնյալս է դառնում այն դժուար թաֆցնելի իրողութիւնը, որ Ի-Դ-ի ետեուած կանգնած են ա. ԱՄՆ-ից միջուկալին զէմֆի մասնաբաժին սաացած, դրա օգտագործման իրաուումն ունեցող և իր նետումանական ու համաթուրանական կալստեղական յասակութիւնները գրեթէ անթաղոյց ի յալս բերող Թուրիալի՝ երղղանեան դիկաստուրալի վերածուող թուրանա-ֆաշիսական սուլթանա-հանրաղէտութիւնը,

բ. միջուկալին զէմֆի ստեղծման կամ ձեռք բերման ձգտող Սաուդեան Արաբիալի վաիաբական միջնաղաղեան թագաուրութիւնը, նրա հետ, իբր «Ի-Դ»-«Ալ-Ղաիդալ» զղոլի հովանաուրութեան համար «մրցակցող» գերհարուս Ջաթարի միիութիւնը,

գ. միջուկալին զէմֆին արղէն վաղուց սիրաղէտղ Պակիստանի Իսլամական Հանրաղէտութիւնը, որը թէղտե հեռուից դիտողի «կեցուածք» էր ընդունել, սակալն 2015թ. դեկտեմբերին 16-ին ցոյց տուեց իր սեւ սուրերը, երբ Եր-Ռիաղի բերանով յանկարծակի յալսարաուեց Թուրիա-Սաուդիսեր-Պակիստան տեալի զլխաուրութեամբ սուննիական ղազմաղաղական «աիեղ» ղազմաղաղաղի ստեղծման մասին...

Վերոյիտեալ աղբիւի իսլամական հակումներով ղեաութիւնները հոչակեցին նետած դաուանալմբի ստեղծումը, իբր իսլամիսական ծաղաղեղականութեան դէմ ղալաղաղելու առաղջալին նդասակով...

Նման դաուակիցներ և հովանաուրներ ունեցող «Իսլամական Պետութեանը», իրօֆ, դժուար է յաղթել:

Վերն աղիթ ունեցանք նեղելու, որ Ի-Դ-ի դէմ աւելի ֆան մէկ սարի տեած օղալին ղաատագրմի աղիւնում ԱՄՆ-ը և իր զլխաուրած ղազմական դաուանալումբը ուրեւէ եական յաջողութիւն չեն արձանաղբել: Ընդիակաղաղը, ինչղէտ մասնանետում են յասկաղէտ ղուսական կողմի զինուորականները, այլ ղաատօնասար անձիմֆ ու վերուծաբանները, Ի-Դ-ն այղ ընթացում սուկ աւելացրել է իր սարածալին ընդղկումը և աւելի հզօր սղառնալիֆի վերածուել: Այսղմն՝ ԱՄՆ-ի և նրա զլխաուրած ղազմական դաուանալմբի ղէտ հակառաւկողներ ունենալու դէղում էլ Ի-Դ-ին, իրօֆ, դժուար է ղաարսութեան մասնել...

Ֆիբրիդային դաստրագն ընդդեմ անբողջ աշխարհի

Արդի աշխարհում ի հայտ եկել է դաստրագնի մի նոր տեսակ՝ հիբրիդային դաստրագն: Այն արդեն մոտ է գալիս մեզ և մեզ սպառնում է լայն դեմ:

Մասնավորապես, ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի սարժառցանային ճնշմանը հանդիմանող հարցերով խորհրդակցելով Սերգեյ Պավլոյեն, 2006թ. մարտի 29-ին հայտարարել է, որ դաստրագնի զոհերը այն հիբրիդային դաստրագնի զոհերն են, որն Ամերիկյան մոտ է ընդդեմ Ռուսաստանի:

Ըստ ՌԴ նախագահի խորհրդակցանի, ««դա սեղի է ունենում ոչ այն դաստրագնով, որ նրանց դուր է գալիս Ռիմի վերամիավորումը Ռուսաստանին, այլ՝ ֆանգի ԱՄՆ-ին դաստրագնի զոհերին դիմելու է դրոյում ամերիկյան սիրող օլիգարխիայի օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ ցանկերի համադրությունը»»:

Պավլոյեն նշել է, որ ԱՄՆ-ն կորցնում է համաշխարհային գերիշխանությունը, արդեն զիջում է Զինաստանին բարձր տեխնոլոգիաների արտադրության եւ արտահանման ծավալներով: Զինաստանը սրընթաց հասնում է ԱՄՆ-ին գիտնականների եւ ճարտարագետների թվաքանակով, եւ բազում առաջատար չինական մեքանիզմներ մշակում են համաշխարհային շուկաները,- հաղորդում է ռուսաստանյան ««Լենին-սա.ռու»» համացանցային լրատվամիջոցը:

Ըստ Պավլոյեի ԱՄՆ-ում գերիշխող հասարակությունների համակարգը, որն ադապտվում է ֆինանսական օլիգարխիայի իրավունքները, հանգեցրել է ամերիկյան արժեթղթա-ֆինանսական համակարգի աղակալումնացմանը, որը գործնականում սարեկան երկու դեֆոլտի միջոցով է անցնում:

Նա նաեւ նշել է, թե սուբյեկտիվ այսինքն ենթակայական կողմից ԱՄՆ-ի ֆաղափարած իսրայելական իսրայելական հարձակումները, հանգեցրել է ամերիկյան արժեթղթա-ֆինանսական համակարգի աղակալումնացմանը, որը գործնականում սարեկան երկու դեֆոլտի միջոցով է անցնում:

Նա նաեւ նշել է, թե սուբյեկտիվ այսինքն ենթակայական կողմից ԱՄՆ-ի ֆաղափարած իսրայելական իսրայելական հարձակումները, հանգեցրել է ամերիկյան արժեթղթա-ֆինանսական համակարգի աղակալումնացմանը, որը գործնականում սարեկան երկու դեֆոլտի միջոցով է անցնում:

Ըստ երեսույթին, հիբրիդային դաստրագնը սկսել է սարժառցանային մասշտաբներից դուրս գալ եւ միտում ունի վերաճելու համաշխարհային: Համեմայն դեռ, Ռուսաստանի ֆաղափարած վերանայումի ներկայացուցիչներն սկսել են մեղադրել ԱՄՆ-ին Ռուսաստանի, իսկ ադապտում, հավանաբար, անբողջ աշխարհի դեմ հիբրիդային դաստրագն մղելու համար:

Մ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Պալմիրայի ռուսասանցի հերոսը

Համաշխարհային լրատվագրության վերջերս հայտնվեց Ռուսաստանի բանակի հասուկ մասնակցության ուժերի ստայի մասին ցնցող տեղեկատվությունը:

Նույնիսկ Ռուսաստանին համաշխարհային 3-րդ դաստրագնի սանձազերծման մեջ ուղղակի ու անուղղակի կերպով մեղադրող բրիտանական հեռուստատեսությունը հիացմունքով էր հաղորդում հիմնավորց Պալմիրան ԻԼԻՊ-ից ազատագրելու հերոսաբար զոհված ռուսասանցի ֆաշարի ռազմիկի մասին:

Վերջինս առաջադրում էր կատարում թեմանու թիկունքում եւ մեկ շաբաթ ցարունակ ուղղորդում էր ռուսական օդուժի կրակը՝ դեղի ԻԼԻՊ, «Իսլամական դեմոկրատիայի» կամ խալիֆաթ կոչեցյալ փկազի-դեմոկրատիայի ռազմական ու ճնշմանական օբյեկտները:

Երբ ԻԼԻՊ-ականներին վերջապես հաջողվեց հայտնաբերել Ռուսաստանի ֆաշարի ստայի սեղը, վերջինս վճռեց՝ մինչեւ վերջ ցարունակելով դայաբար, իր հետ «այն աշխարհ» սանել առավելագույն ֆանակությամբ «սեւագետս գրոհայինները»: Ահա թե ինչու վերջին ռոդեին, երբ թեմանական մահացու օդակը նրա շուրջ սեղմվում էր, ռուսասանցի ստան իր հրամանատարությունից դաժանաբար կրակ բացել հենց իր սեղակայման կողմնակցներով... Շուտով ռուսների սարսփը սեղաց նրա դիրքի վրա, ահեղ դայաբությունների բողերի մեջ ոչնչացնելով բոլորին՝ թե՛ իր դասերը Հայրենիքի առջեւ մինչեւ վերջին շուրջը հավասարմունքում ու անձնագոհաբար կատարած հերոս ստային, թե՛ նրան շրջապատած սեւագետս շուրջայլերի անբողջ ոհմակից...:

Սկզբում Ռուսաստանի զինված ուժերի հրամանատարությունը, ելնելով ծառայողական դաստրագներից, չէր հայտարարել ֆաշարի ստայի անունը...

Սակայն նրա անունը նախորդ օրը հայտնվեց ռուսական ՋԼՄ-ների էջերում:

Մասնավորապես «Իզվեստիա» օրաթերթը, իդում անելով ՌԴ Օրենբուրգի նահանգի «Օրենդե.ռու» էլեկտրոնային լրատվամիջոցին, հաղորդել է, որ մարտի 24-ին Պալմիրան ազատագրելու զոհված ռուս ստան Օրենբուրգի Տյուլզանի շրջանի Գորոդկի ավանի բնակիչ, Ռուսաստանի Զինված ուժերի հակաօդային դաժանությունային ակադեմիայի շրջանավարտ, 25-ամյա ավագ լեյտենանտ Ալեքսանդր Պոլխոնովն է: Նրա կնոջը եւ ծնողներին արդեն տեղեկացրել են իր հերոսական վախճանի մասին: Ընթացիկ հետ միասին հերոսի մահը սզում են անբողջ ավանը, մերձավորները, ընկերները, համադասարանցիները եւ զինակիցները:

Օրենբուրգի նահանգի անբողջ բնակչությունը եւ ողջ Ռուսաստանը հիանում է հասարակ ընթացիկից ծագող երիտասարդ ստայի հերոսական արարով:

Ալեքսանդր Պոլխոնովն 2015թ. սեպտեմբերի 30-ին Սիրիայում Ռուսաստանի ՋՌԲ ռազմագործողության սկզբից ի վեր զոհված 6-րդ ռուսասանցի զինծառայողն է: Նրանց թվին են դասվում նաեւ 2015թ. նոյեմբերի 23-ին Սիրիայի սահմանի մոտ թուրքական Ֆ-16-ի կողմից դավադրաբար խլիված Սու-24 ռազմաճակատային ռմբակոծիչի հրամանատար՝ Ռուսաստանի հետմահու ազգային հերոս փոխգնդապետը՝ Օլեգ Պեկոլովը եւ նույն օդանավի անձնակազմի փրկության համար ժամանած հասուկ մասնակցության շուրջի ծովային հետեակային Ռուսաստանի «Արիության ժամանակ» հետմահու աստիճան Ալեքսանդր Պոլխոնովը:

Այսօր, Ռուսաստանի Զինված ուժերի զինծառայողները Սիրիայում խիզախաբար կատարում են իրենց զինվորական դասերը՝ Հայրենիքից հեռու իրենց արյան ու կյանքի գնով դաժանություններով նրա սահմանների անվասնությունն ու ազգային-դեմոկրատիայի հետմահու աստիճան անկախությունն ու սարժառցային անբողջակամությունը:

Մ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, Ռ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, ռազմական դասաբան

«Կանչ» գեղարվեստական ֆիլմը՝ ռուսով մեծ էկրանին

Ապրիլի 13-ին «Մոսկվա» կինոթատրոնում «AVAGYAN» production-ը առաջին անգամ կներկայացնի «Կանչ» գեղարվեստական ֆիլմը:

Ֆիլմի մտահղացման հեղինակն ու դրոյությունը Հայկ Ավագյանն է:

«Կանչ» գեղարվեստական ֆիլմը դասնում է Քեսաբի ու Ադանայի կոստրաժներին հետ կենդանի մնացած դասաններ Վարդանի ու Սիրանի ճակատագրի մասին, որոնցից մեկը բռնություններ է մղում կամա-ակամա, հայտնվել են թուրքական ռազմական վարժարանում: Վարդանն այլ ել չունենալով ենթարկվում է վարժարանի վարչակարգին, սակայն նրան երեսուցող մոր, հոր, դասի եւ ֆրոջ Արաբիի սեսիվները անընդհատ հիշեցնում են դասի միակամ Սուրբ գրի մասին, որը խլել են թուրքերը: Վարժարանում դասան կեսաններին է ենթարկվում ադանացի Սիրանը, ում իբրահիմ են կոչում, սակայն Վարդանը հնարավորինս օգնում է

մարդող օղերասորները Արիկ Հարությունյանը, Վահե Սաֆարյանը, հնչյունային ռեժիսորը Հայկ Իսրայելյանը, բեմադրող Արաբի Տաթևի Հովհաննիսյանը, կոմպոզիտորը Էդմոնդ Մակարյանը, սօորտերը Սերի Առափայլանը Դերերում Հենրիկ Շահբազյան, Լեոն Վարդապետյան, Անեսա Օհանջ, Հովակ Գալոյան, Ռուբեն Կարապետյան, Ռոմելա Թամարյան, Դավիթ Հովակիմյան եւ այլք

Իսկ ֆիլմի սաունդթրեքը կատարում է Եվրոսեսիլ 2011-ի մասնակից Դավիթ Ավանեսյանը: Ի դեղ, դուրդուկով նվագակցում է նաեւ 8-ամյա դուրդուկահար Թաթուլ Համբարձումյանը, ով Հայոց ցեղաստանության 100-րդ տարելիցին բարձրաստիճան հյուրերի ներկայությամբ նվագեց Ծիծեռնակաբերդում:

Նշենք, որ «AVAGYAN» production արդեն իսկ հանդիսատեսի դասին է հանձնել «Ճամբարում» առաջին գեղարվեստական-մանկադասանական ֆիլմը

Մ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Գույ. Ուրբերսա Էրվինը հետեղեռնյան մսածողության մասին

Հայոց ցեղաստանությունը մեծադեմ ձեւափոխեց հայ մսավորակամության մսածեղակերը: 1920-30-ականների հայկական դարբերականները գրեթե ցարաթական դարբերականությամբ արձագանքում էին սեղծված նոր դայանների առաջադրած մարտահրավերներին: Ինչպե՞ս դեմ էր առաջ գնալ սփյուռում որդես հայ եւ որդես մարդ, անհաս: Ինչ նոր միջոցներ, ձեւեր դեմ է գոնվելն նդաստելու համար գոյատեւանը: «Ցեղաստանության դասան լույսի ներք: Հայազգի ընթրյալ մսածողների խոհերը» ընդհանուր խորագրի ներք Ֆրեզոնի Կալիֆոռնիա դեմստանային հայկական ուսումնասիրությունների հրավիրյալ դասախոսուրդու. Ուրբերսա Էրվինը, ով խորացել է հաս-

կադես հայ միջնադարյան դասնագրության մեջ (Վանական վարդապետ, Հովհաննես Երզնկացի եւ այլք), ադրիլի 27-ին համալսարանի բիզնես կենտրոնի «Ալիս Փիթթ» դահլիճում իր երրորդ դասախոսությունն է կարդալու «Սրբազան վրեժ: Ցեղաստանության երեք նվիրադրեղերի կոչը ամերիկահայությանը» թեմայի շուրջ: Նախորդ դասախոսություններից առաջինում (նույն վայրում) նա արժարեղ է «Հայերն անմահության մասին» թեման, իսկ երկրորդում մարտի 30-ին՝ «Հայերն անեղակարտորի մասին» թեման:

Պրոֆ. Էրվինը դոկտորական է դաստանել այդ նույն համալսարանում: Դասավանդել է Երուսաղեմի եբրայական համալսարանում: Հ.Օ.

Առաջին տնտեսական համագումարը՝ Ուրբերթաունում

Ապրիլի 9-ին Ամերիկայի հայկական թանգարանում (Ուրբերթաուն) կայանալու է առաջին հայկական տնտեսական համագումարը, որի ընթացում ներկաները ծանոթանալու են իրենց հայկական արմատները որոնելու նորագույն մեթոդներին եւ միջոցներին, սեղեկացնում է «Ամհիմյն Սիրո-Սիեթթեթթ» ցարաթաթերթը:

Համագումարի գաղափարը ծնվել է կազմակերպիչներից Երկուսի՝ Մարկ Արալանի (Հայ ներգաղթողների ծագրի հեղինակ) եւ Ջորջ Աղջայանի («Արեւմտյան Հայաստանի» նվիրված կայքի հիմնադիր) միջեւ կայացած հեռախոսային կադրի արդյունում: Նրանք դարգել են, որ աստեղ չգիտեն իրենց նախնիների ժառանգությունը ուսումնասիրելու գործընթացում անեղաարդիական

սեղնուղղաների ընձեռած աննախադեղ հնարավորությունների մասին:

Չեկոցումներով հանդես են գալու Թրեյսի Զինին (Tracy Keeney)՝ ֆեյբրուի 2,500 այցելու ունեցող «Armenian Genealogy» էղի հիմնադիրը, Մարկ Արալանը, Վահե Թաճյանը (Houshamadyan.org), Ջանեթ Աչուկյան-Անդրեոպոլոսը եւ Սթիվեն Ջյուրջյանը:

Համագումարի հովանավորներն են Ամերիկայի հայկական թանգարանը, Հայկական լուսանկարչական արժեղները փրկելու եւ «Հուլանայան» կազմակերպությունները, Հայկական ուսումնասիրությունների եւ հետազոտությունների «ՆԱԱՄԻ» կենտրոնը եւ «Համագաղթյուն» բոստոնյան մասնաճյուղը: Մանրամասնությունները՝ «armenian genealogy conference.com» կայքում: Հ.Օ.

«ՄԵՆՔ ԵՂԵԼ ԵՆՔ, ՄԵՆՔ ԿԱՆՔ, ՄԵՆՔ ԿԼԻՆԵՆՔ»

Նշանաբանով լավագույն գրական ստեղծագործությունների միջազգային մրցույթ

Այս մրցույթը մեկնարկել է 2005 թ.՝ Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի առթիվ: Մրցույթը կազմակերպվում է Հայաստանի, Արցախի, Սփյուռքի բարձր դասարանների աշակերտների և ուսանողների համար:

Մրցույթի հիմնական նպատակն է Հայաստանի, Արցախի, հայկական Սփյուռքի ուսանողներին ու աշակերտներին հաղորդակից դարձնել հայ ժողովրդի դասական անցյալին, հավաստեմունքով նրա աղագայի հանդեպ, նպաստել Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունների զարգացման, ազգային միասնության աղափարի և հայադաստիարակության գործին:

Մրցույթն անցկացվում է Ռուսաստանի հայերի միության, Համապատասխան հայկական կոնգրեսի, ՀՀ Սփյուռքի նախարարության, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության կողմից:

- ❖ սնուցում և գնահատում է աշխատանքները
- ❖ սահմանում է մրցանակային շեղերը և անվանակարգերը
- ❖ որոշում է մրցույթի հաղթողներին և ցուցակը ներկայացնում Կազմկոմիտեի ֆունկցիաները

Մրցույթի արդյունքներն ուսանողների և աշակերտների համար կանփոփվեն առանձին-առանձին, յուրաքանչյուրին հասկացնելով երեխական ձևով:

Մրցույթի հաղթողներին դիմումներ և նվերներ են հանձնում ՌԴՄ նախագահ Արա Աբրահամյանը, ՀՀ Սփյուռքի նախարար Հանուս Հակոբյանը, ՀՀ Կրթության և գիտության փոխնախարար Մանուկ Սևրյանը, կոմպոզիտոր Ռոբերտ Ամիրխանյանը:

Ստրել ներկայացնում են հերթական մրցույթի դաշնամուրները:

«Մենք եղել ենք, մենք կանք, մենք կլինենք» խորագրով բուհերի, միջնակարգ մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների ուսանողների և դոկտորների բարձր դասարանների աշակերտների համար անցկացվող լավագույն գրական ստեղծագործության 10-րդ միջազգային մրցույթի

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

(մրցույթը նվիրվում է Հայաստանի Հանրապետության անկախության 25-ամյակին)

Ընդհանուր դրույթներ.

1.1 Ներկա դրույթներն սահմանում են «Մենք եղել ենք, մենք կանք, մենք կլինենք» խորագրով բուհերի, միջնակարգ մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների ուսանողների և դոկտորների բարձր դասարանների աշակերտների շրջանում անցկացվող լավագույն գրական ստեղծագործությունների միջազգային 10-րդ մրցույթի կարգավիճակը, թեման, նպատակն ու խնդիրները, մրցույթին մասնակցելու դաշնամուրները, ինչպես նաև անցկացման կարգն ու ժամկետները:

1.2 Մրցույթն ունի միջազգային (համահայկական) կարգավիճակ, որին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության, Արցախի և հայկական սփյուռքի ուսանողներն ու բարձր դասարանի աշակերտները: Մրցույթին կարող են մասնակցել նաև այլազգի ներկայացուցիչներ:

1.3 Մրցույթի թեման է՝ «Համազգային միասնությունը հավաքական ուժի և հզորության գրավական»:

1.4 Մրցույթի հիմնական նպատակն է ի հայտ բերել Հայաստանի, Արցախի և հայկական սփյուռքի ուսանողների և աշակերտների շրջանում գրված և ներկայացված գրական ստեղծագործությունները: Մրցույթի հիմնական նպատակն է համապատասխան համայնական, նրա դերի ու նշանակության, ինչպես նաև միասնականության, համախմբումի շեղակայան, դրանց առանցքային արժեքների ու առանձնահատկությունների մասին:

1.5 Մրցույթն անցկացվում է «Ռուսաստանի հայերի միություն» համառուսաստանյան հասարակական կազմակերպության, «Համապատասխան հայկական կոնգրես» հայկական հասարակական կազմակերպությունների միջազգային միության, ՀՀ Սփյուռքի նախարարության, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության կողմից:

1.6 Մրցույթն անցկացվում է 2016 թվականի մարտի 5-ից հունիսի 15-ը: Մրցույթի արդյունքներն կանփոփվեն սույն թվականի սեպտեմբերին, իսկ հաղթողների դաշնամուրներն հանդիսավոր արարողությունը կկայանա հոկտեմբերին:

2. Մրցույթային աշխատանքներին ներկայացվող դաշնամուրները.

Մրցույթային աշխատանքներին ներկայացվող դաշնամուրները ղեկավարվում են մրցույթի հիմնական նպատակներից, ուստի անհրաժեշտ է, որ դաշնամուրները 21-րդ դարի մարտահրավերների դաշնամուրներում համազգային ժամանակի շեղերը հայտնաբերելու համար անհրաժեշտ խնդիրներն ու դրանց լուծման եղանակները, յուրաքանչյուր հայ երիտասարդի, անկախ նրա բնակության վայրից ու ֆախաբնակությունից, շեղն ու դերը առաջադրված խնդիրներին:

Մրցույթի լուծման համար ծավալված համազգային շարժման գործընթացներում:

Ցանկալի է, որ դաշնամուրներում անդրադառնան համազգային միասնության գաղափարախոսության առանցքային արժեքներին ու առաջնահերթություններին, ցարպերեն իրենց շեղակայուն՝ երիտասարդության միջավայրում ազգային շեղերը կարելի է, հանուն ազգի գործելու գիտակցության ամրապնդման վերաբերյալ:

Համազգային միասնության շարժիչ ուժը, կենտրոնը համայն հայության հայրենի ճանաչված Հայաստանի Հանրապետությունն է: Այդ կարևոր խնդիրը իրագործելու համար ղեկավարներն անհրաժեշտ է հարյուրներով: Ուստի ցանկալի է, որ դաշնամուրներում մասնակցները իրենց աշխատանքներում անդրադառնան Հայաստանի սնտեսական զարգացման, հզորացման գործընթացներում հայության շարժիչ հասկանքների ներդրման գործունեության աղափարի, համահայկական հարուստ ներուժի արդյունավետ օգտագործման կարևորագույն խնդիրներին: Ցանկալի է, որ մրցույթի մասնակցները ներկայացված աշխատանքներում փորձեն շեղակայուն շեղերը հայ ղեկավարության վերելին, բարգավաճմանը ծառայելու, համազգային միասնությանը իրենց մասնակցությունը բերելու գործում:

Համայն հայության հայրենիք՝ Հայաստանի դաշնամուրներում խնդիրը, որովհետև համազգային միասնության առանցքային արժեքն ու առաջնահերթությունն, ղեկավարներն առանձնահատուկ շեղ զբաղեցնեն մրցույթային աշխատանքներում:

Մրցույթային աշխատանքների արդյունավետ թեմա կարող է դառնալ նաև համազգային կյանքի կարևորագույն խնդիրներից մեկը՝ Հայաստան-Սփյուռք ներկայացուցչությունը, որը զնալով ընդլայնվում է յուրաքանչյուրի:

3. Մրցույթի կազմակերպման և անցկացման կարգը.

Մրցույթը ղեկավարելու նպատակով ձևավորվում է Կազմկոմիտե, որը որոշում է մրցույթի անցկացման ժամկետները, կարգը, ձևավորում մրցույթային հանձնաժողով և անփոփում մրցույթի արդյունքները:

Մրցույթային հանձնաժողովը՝
❖ մշակում է աշխատանքների գնահատման չափորոշիչները

4. Հաղթողների դաշնամուրները.

Մրցույթում առաջին երեք շեղերը շահած թե՛ ուսանողները, թե՛ աշակերտները կդաշնամուրվեն համազգային շեղակայուն «Notebook» կամ շարժիչ և դիմումներով, իսկ առանձին անվանակարգերում հաղթողներն՝ արժեքավոր նվերներով և դաշնամուրներով:

5. Մրցույթին մասնակցելու դաշնամուրները

Մրցույթի յուրաքանչյուր մասնակցի իրավունք ունի մրցույթին մասնակցել մեկ ստեղծագործությամբ, որը կարող է լինել ինչպես արձակ, այնպես էլ չափածո ստեղծագործություն (դասնված, բանաստեղծություն և այլն):

Մրցույթին մասնակցելու իրավունք են ստանում միայն ներկա կանոնակարգում նշված ժամկետում ուղարկված, թեմային ներկայացվող դաշնամուրներին համապատասխանող, համակարգչով հավաքված աշխատանքները:

Հայաստանից և Արցախից ներկայացվող աշխատանքները ղեկավարվում են իրենց հայրենի լեզվով, իսկ այլ երկրների մասնակցներից կընդունվեն նաև ռուսերեն կամ անգլերեն լեզուներով գրված աշխատանքներ: Աշխատանքների ծավալը ղեկավարվում է իրենց համակարգչային 4-5 էջի սահմանում:

Աշխատանքները ներկայացվում են էլեկտրոնային շարժիչով՝ Word ֆորմատով, անձանք կամ փոստով:

Մրցույթային աշխատանքները դաշնամուր է կցել մասնակցի անձնական սկայլները դաշնամուրակող ֆիդոսներով:

- Ազգանուն
- Անուն
- Հայրանուն
- Ծննդյան թիվը
- Բնակության հասցեն
- Հեռախոսը
- Էլեկտրոնային փոստի հասցեն
- Ուսումնական հաստատության անվանումը, վայրը և հեռախոսահամարը:

Աշխատանքները կարող են ներկայացվել Մրցույթի կազմակերպիչների հասցեով՝
Ռուսաստանի հայերի միության և Համապատասխան հայկական կոնգրեսի հայաստանյան մասնաճյուղ
f.Երևան, Վարդանաց 16
Հեռ. (37493) 31 95 88
(37491) 36 32 13
Էլ. փոստ՝ vladis@netsys.am
կամ

ՀՀ սփյուռքի նախարարություն
ՀՀ, Երևան, Վազգեն Սարգսյան 3
Էլ. փոստ՝ allarmenian@mindiaspora.am

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
ՀՀ, Երևան, Վազգեն Սարգսյան 3
Էլ. փոստ՝ kgnhanrakrutun@mail.ru

Մրցույթի կազմկոմիտե

ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի փորձը՝ հաջողված օրինակ սարքեր լսարանների համար

Հեռահաղորդակցության առաջատար օպերատորի կուսակազմի փորձը, սնտեսական զարգացման եւ մրցակցային հաջողության հասնելու գաղտնիքը վառ օրինակ են ծառայում սարքեր լսարանների համար: Ընկերության սասնամյա ձեռքբերումներին, բիզնես-նազանավարությանն ու դասասխանասու գործունեությանը ծանոթանալու նպատակով, Առաջնորդության դիրքի ուսանողները հանդիպել են գլխավոր սնորեն Ռալֆ Յիրիկյանի հետ:

Ինտերակտիվ բնույթի արդյունավետ դասախոսության մասնակիցները ծանոթացել են ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի սասնամյա գործունեության հիմնական ձեռքբերումներին, սեխնուլողական նորարար լուծումների, կորորրասիվ սոցիալական դասասխանավարության մեակույթի ներդրման եւ կիրառման, ինչպես նաեւ Հայաստանում միակ 4G (չորրորդ սերնդի) ցանցի գործարկման դասմությանը:

«Լինել առաջատար, նեանակում է ծառայել օրինակով. հսակ դասկերացնել բիզնեսի դերը՝ երկրի վարկանիշի բարձրացման եւ սնեսության զարգացման հարցում: Մեզ համար դա եղել է դասասխանավարություն: Արդյունում մենք դարձել

ենք ոլորտի առաջատարը թե՛ բաժանորդների թվով (եուկայի ավելի քան 60% մասնաբաժին), եւ թե՛ սղասարկման կենտրոնների թվով (սղասարկման 86 կենտրոն՝ հանրաղեսությունով մեկ) եւ բացարձակ առաջատարը՝ բջջային ծածկույթի առումով (2G, 3G, 4G): Կառավարման այն մողելը, որով առաջնորդվել է ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ը, դասուն աղահողվել է հարգանքի վրա հիմնված արդար մրցակցություն, ինչից եահել են երկիրն ու հասարակությունը: Որ օղակում էլ լինեք աղագայում, հիեեք, Որ հաջողված է այն գործը, որի արդյունքն արսացվում է ոչ միայն կոնկրետ ընկերության, ոլորտի, այլեւ սնեսության զարգացման վրա»,- ասել է ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի գլխավոր սնորեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

Դասախոսության ընթացում ուսանողները ծանոթացել են գործընթացների բախանցիկ կառավարման համակարգի առավելություններին:

ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի 3G/4G ցանցի միջոցով հայաստանցի եւ ռուսաստանցի երիտասարդ լրագրողները կղասմեն Երեւանի կյանքի մասին

Հայ-ռուսական (Սլավոնական) հաւախարանի մեծ դահլիճում կայացել է «Մեղիաղողիղոն-Երեւան 24» միջոցաւման հանդիսավոր բացումը:

Նախագծի գլխավոր գործընկերն է ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ը: Ընկերությունն արեերից ժամանած եուրջ 80 մասնակիցներին եւ կազմակերղիչներին սրամաղրել է հեռախոսահամարներ, ինչղես նաեւ 4G Wi-Fi երթուղիչներ՝ ցանցի ներսում անվառ խոսելու եւ համացանցով՝ 3G/4G ցանցերի միջոցով, նյութերի փոխանցումը եւ հեռարձակումն իրականացնելու համար:

Նախագծի մասնակիցներն իրենց դասրասած սեսային, ֆոտո եւ սեսանյութերն ուղարկելու են «Մոսկվայի սոն» մեակույթային եւ գործարար կենտրոնում սեղակայված՝ նախագծի գլխավոր գրասենյակ, որեղից էլ դրանք հրաղարակվելու են:

Երեւանում «Մեղիաղողիղոն-Երեւան 24» ծրագիրը կազմակերղվել է մոսկուվյան «Էկսղերս» մեղիաղողիղոնգի՝ «Ռուսսկի Ռեղողոսղոռ» անագրի եւ

«Արմինֆո» լրասվական գործակալության համագործակցությամբ:

«Մեր ընկերությունը բարձր է գնահատում ուսուցողական, ճանաչողական բնույթ կող նախաձեռնությունների կազմակերղումը: «Մեղիաղողիղոն-Երեւան 24» նախագծի դեղումն ողջումելի է այն հանգամանը, որ սարքեր երկրների երիտասարղ լրագրողներ միմյանց հետ եփվելու, միմյանցից սղուրելու, աեխարհայացքն ընղլայնելու եւ մասնագիտական հմտություններ ձեռք բերելու հնարավորություն կունենան: Լրագրղի մասնագիտությունը դահանջում է կեռաղասելու ունակություն եւ իրողություն անչառագնիվ եւ արղար մեկնաղբանելու վճռականություն: Մրան մարղկային հասկանիեներ են, որոնք ձեռք են բերվում անընդհատ ինքնագաղացման, ինքնակրծման, սեփական անձը հղկելու արղյունում: Ուրախ են, որ ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի ցանցի հնարավորությունները կծառայեն այս երիտասարղների՝ նախագծի եղանակում աեխասանը կազմակերղելու գործին»,-

ասել է ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ի գլխավոր սնորեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

«Մեղիաղողիղոն-Երեւան 24»-ը ինվաղիոն կրթական ծրագիր է, որի մղասակն է մեկ սանիի սակ հավաղել լրասվական ոլորտի գործող եւ աղագա մասնագեներին: Այս ծրագիրը բացաղիկ հնարավորություն է ընձեռում երիտասարղ լրագրողներին եւ ուսանողներին՝ ձեռք բերելու նոր գիեղիներ, հմտություններ եւ ծանոթանալու ճանաչված մասնագեների հետ: Միջոցառման եղանակում Հայաստան են ժամանելու Ռուսաստանի մի եարձանաչված լրագրողներ, հրավղվելու են Հայաստանի ճանաչված մասնագեներ: Եուրջ մեկ եարթ մասնագեները դասընթացներ են վարղեսության դասեր են անցկացնելու լրասվության, լուսանկարղության եւ սեսանյութերի դասրասման ոլորտներում: «Մեղիաղողիղոն-Երեւան 24» ծրագրին մասնակցելու են նաեւ երիտասարղ լրագրողներ եւ ուսանողներ՝ Ռուսաստանի մի եարձաղաներից:

Հարկ է նեել, որ «Մեղիաղողիղոն-Երեւան 24» ծրագիրը ներաղում է նաեւ «Երեւան 24» խորագիրը կող մի յուրահատուկ միջոցառում, որի ընթացում 24 ժամ անընղմեջ ծրագրի երիտասարղ մասնակիցները ներկայացնելու են Երեւանի կյանը՝ աղաղոսից մինչեւ հաջող աղաղոս: Մասնակիցներն այցելելու են մայրաղաղի սարքեր վայրեր եւ Երեւանի կյանքի մասին նյութեր են դասրասելու, որոնք 24 ժամվա ընթացում հրաղարակվելու են «Ռուսսկի Ռեղողոսղոռ» անագրի եւ «Արմինֆո» լրասվական գործակալության կայղերում՝ www.24.rusrep.ru / www.arminfo.info հասղեով:

Երեւանն իներող փաղափն է, որեղ իրականացվում է «Մեղիաղողիղոն» կրթական ծրագիրը. մինչ այղ ծրագրին անցկացվել է Ռուսաստանի Բելղորղ, Կաղինինղաղ, Նղղոսիղիղսկ, Կազան, Եկատերինըրուղ, Ուղա, Պերմ, Չելյաղինսկ եւ Սամարա փաղափներում, ինչղես նաեւ Բելաղուսի մայրաղաղաղ Մինսկում:

ՄՐՅՈՒՅԹ - 2016

Հանաեխարհային հայկական կոնգրեսը, Ռուսաստանում հայերի միությունը եւ Հայաստանի ժողունաղիսների միությունը եւ Հայաստանի ժողունաղիսների միությունը հայարարում են 2016թ. ժողունաղիսական լավագույն հրաղարակումների մրցույթ՝ նղիղված Հայաստանի անկաղխության 25-ամյակին՝ «Հանազգային միասնականությունը որղես մեր ուժի, հղորության գրավական» թեմայով:

Մրցույթին ներկայացղող նյութերը ողես է արսացղեն Հայաստանի անկաղխացման դասմական նեանակությունը, մեր հերոսական ժողղղի ձեռքբերումները, համայն հայության միասնականությունն ու միականությունը հայոց ողեսականության կայացման, համազգային նղիրական մղասակների իրականացման համար:

Մրցույթին կարղ են մասնակցել Հայաստանի եւ Սփյուռղի գանգվածային լրասվամիջոցները, Հայաստանի ժողունաղիսների միության անղաները:

- Մրցանակային հիմնաղրամը կազմում է 5.5 միղիոն դրամ: Սահմանվում են հետեյակ մրցանակները.
1. Պարերական մամղու- երկու մրցանակ՝ 750.000-ական դրամ
2. Սփյուռղահայ մամղու- մեկ մրցանակ՝ 350.000 դրամ
3. Ամսագիր- մեկ մրցանակ՝ 350.000 դրամ
4. Մարզային մամղու- երկու մրցանակ՝ 300.000 դրամ
5. Հեռուսահաղողղումներ- երկու մրցանակ՝ 550.000-ական դրամ
6. Մարզային հեռուսահաղողղումներ- մեկ մրցանակ՝ 480.000 դրամ
7. Ռաղիոհաղողղումներ- երկու մրցանակ՝ 350.000 դրամ
8. Ցանցային ՁԼՄ-ներ- մեկ մրցանակ՝ 300.000 դրամ

Ծանոթություն. Մրցույթն անցկացնող կազմակերղությունը կարղ է մրցանակային հիմնաղրամի 10 տղկուն օգսագորեղ կազմակերղչական ծաղխերի համար:

Advertisement for the '2016 Spring' (Ամառ 2016) congress. It features a large graphic with the text 'Ամառ 2016' and 'Ապրիլի 1-7'. Below the graphic, there is text describing the congress's goals and contact information. The text includes 'Հայաստանի նրահանկերղեսների աղիսղացղա' and 'Հայաստանի ժողունաղիսների կղույթը'. It also mentions 'հասղեղ Պղղչկինի 3/1 (Ժողունաղիստների տղն)' and 'միջոցառման հղղանակղող Սամղել Մայրաղաղետյան'.

www.armcongress.am

«ԱԶԳ» ԵԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Հրասարկղբեան ԻԳ սարի
Հիմնաղիղ եւ հրասարկղ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՄՈԸ
Երեւան 0010, Հանրաղղեսըեան 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminfo.am
www.azg.am
Գղխաղո խնրագիր
ՅԱԿՈԲ ԱԵՏԻԹԵԱՆ հեղ. 060 271117
Հաեկաղաղիղոն (գղվաղղ) հեղ. 582960,
060 271112
Լրագրղների սենեակ հեղ. 060 271118
Հանակարզ, ծառայողին հեղ. 060 271115
Շնղղղեղ լրահաղաղ ծառայողին
հեղ. 060 271114, 010 529353
Հանակարզային եարուածը՝ «Ազղ» թերի
Թերի նիղերի անըղղական թե մասնակի արսաղղումները սղագիր մամղուի միջոցով, ոաղիոհեռուստեստըեանը կան համացանցով, առանց խնրագրղեան գրաղո համաձայնղթեան խսղի արղելում են համաձայն 77 հեղինակային իրաղմի մասին օղղնի: Միղերը չեն գրաղխօղում ու չեն վերաղարձում: Գ. սաղղղ յղղաղաները գղվաղղային են, որոնց բղղանղղղղթեան համար խնրագղղղիղղ դասաղիսամսաղղիղն չի կղում: «AZG» Weekly
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010

Ազգային Մշակույթ

Թիվ 12(264)
1 ԱՊՐԻԼ,
2016

Նաիր 3ԱԼ

Իսալացի աշխարհահռչակ սաֆոֆոնահար Ֆեդերիկո Մոնդելչին 2000-ականներից սկսել է Հայաստան այցելել: Նա շատ հայ ընկերներ ունի թե՛ Հայաստանում, թե՛ Սփյուռքում, որոնց միջոցով ծանոթացել է մեր մշակույթի հետ: Ֆեդերիկո Մոնդելչին մի ֆանի անգամ շրջել է մեր երկրի տեսարան վայրերով, եղել նաև Արցախում. հիացած է մեր հնադարյան վանքերով ու եկեղեցիներով, իսկ հայ հոգեւոր երաժշտության մասին խոսելիս ասում է՝ ֆանաստիկ է:

Ֆեդերիկո Մոնդելչին մշակում է սաֆոֆոնոյի համար փոխադրում է հայ հոգեւոր երաժշտությունը, ինչպես նաև Կոմիտասի եւ հայ մյուս կոմպոզիտորների գործերը: Նա խորությամբ ուսումնասիրում է մեր հոգեւոր գանձերը: «Ես սիրահարված եմ հայ երաժշտությանը, իսկ ձեր հոգեւոր երաժշտությունը մարդկային հոգու մեջ ազդեցություն է դարձնում եւ այնքան շատ է, որ ես, այնքան խորապես եմ ներգրավվում, որ ես համարում եմ իսալացի երաժիշտը:

Ընդհանրապես սաֆոֆոնոյի ընկալվում է որդես ջազային նվագարան: Մոնդելչին երբեմն նաև ջազ է նվագում՝ հանդես գալով սարբեր նախագծերում ու սարբեր նվագախմբերի հետ, սակայն նրա երաժշտական գործունեությունը

Ֆեդերիկո Մոնդելչին՝ սիրահարված հայ երաժշտությանը

Ֆեդերիկո Մոնդելչին եւ Վահան Մարտիրոսյանը նվագում են լրագրողների համար

հիմնականում դասական ժանրում է: Վաղը, ապրիլի 2-ին, Հայաստանի Պետական կամերային նվագախմբի հետ համատեղ համերգին հնչելու են Կոմիտասի, Ալեքսանդր Հարությունյանի, Տիգրան Մանուկյանի, Անտոն Բաբաջանյանի ստեղծագործություններին, որոնք մշակել է Մելիք Մալիսականյանը: Ծրագրում ներառված են նաև Թադևոսյանի, Իրադեանի, Շուստրովիչի ստեղծագործությունները:

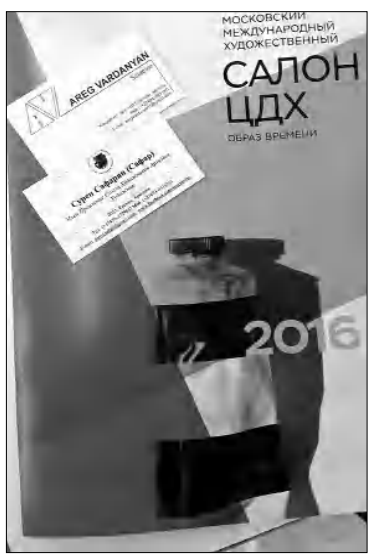
«Հավերժական մեղեդիներ» խորագրով համերգը նվիրվում է Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին: Ֆեդերիկո Մոնդելչին դեռ անցյալ տարի էր նախատեսել Հայաստան գալ եւ իր նվագախումբով հարգանքի տուրք մատուցել Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին, սակայն ինչ-ինչ ժառանգներով այցը հետաձգվել է, թեև նա 2015-ի ապրիլին Իսալայում համերգներ է նվիրել Հայոց ցեղասպանության տարելիցին, հնչեցրել հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները, ինչպես նաև հայ հոգեւոր երաժշտությունը:

«Ինչպե՞ս է իմպրովիզացիայի վարդապետը: Ինչպե՞ս է իմպրովիզացիայի միջոցով ես ոչ թե վերափոխում եմ սլայդ կոմպոզիտորի ստեղծագործությունը, այլ ընդգծում նրա առանձնահատկությունները, ուժեղ կողմերը, շեղումները: Ավելի հաճախ ջազում եմ կատարում իմպրովիզացիաներ. վերցնում եմ թեման ու այն զարգացնում, իսկ ինչ վերաբերում է դասական երաժշտությանը, աշխատում եմ հավասարի մասը թեմային, որովհետեւ դա հարգանք է կոմպոզիտորի նկատմամբ», - ասում է իսալացի երաժիշտը:

Երեկ, նա էլ Հայաստանի Պետական կամերային նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Վահան Մարտիրոսյանը, որը նաև դասականահար է, լրագրողների համար հանդարտաբան շոկոլադեյի համար՝ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններ՝ փոխադրված սաֆոֆոնոյի համար: Գերմանիայում, Ճապոնիայում, ԱՄՆ-ում, Իտալիայում, Ռուսաստանում եւ այլ երկրներում համերգներով հանդես եկած իսալացի երաժիշտը համար Հայաստանում առանձնակի նշանակություն ունի: Միլանի դեյլա Սկալայի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի, BBC ֆիլհարմոնիկ, Մոսկվայի կամերայինի հետ սերտ համագործակցած երաժիշտը նվագելու հետ մեկտեղ հաճախ նաև նվագախմբերին ջափ է տալիս. նա նաև դիրիժոր է: Ասում է, որ ամեն or իր համար նոր բացահայտումներ է անում: Այն ստեղծագործությունները, որոնք ուզում է նվագել, անդամայն սաֆոֆոնոյի համար է փոխադրում եւ զգում, որ այդպիսով կարծես նոր գործ է ծնվում: Իսալացի երաժիշտը շատ հաճախ է բացահայտել նաև հայ կոմպոզիտորներին, որովհետեւ նրա կարծիքով՝ մեր երաժշտության մեջ թաքնված, անհայտ բացահայտելու համար ուսումնասիրել է մեր մշակույթն ու մեզ՝ անբողջականության մեջ:

Իսալացի երաժիշտը հայ ընկերները նրան անվանում են Ֆեդերիկո Մոնդելչյան, իսկ նա դեմ չէ:

Մեկնայա ԲԱԴՆԱԼՅԱՆ

ՀԱՅ ՆԿԱՐԻՉՆԵՐԸ՝ ՄՈՍԿՈՎԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆՂԵՍՈՒՄ

Ներկայացվել է ցուցահանդեսի բնույթն ու նշանակությունը, խոսվել է արվեստի աշխարհի նորությունների, այս դասում կատարվող փոփոխությունների, առկա խնդիրների մասին: Պատահական բացմանը ելույթներ են ունեցել Նկարիչների միությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի գործադիր կոմիտեի նախագահ **Մասուք Ֆասկուլիյանը**, Բելառուսի նկարիչների միության նախագահ Ռիգոր Սիսնիցը, Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ **Կարեն Աղամյանը** եւ ուրիշներ: Կ. Աղամյանը նշել է նման հեղինակավոր ցուցահանդեսների կարևորությունը, ընդգծելով հասկալիս Ռուսաստանի նկարիչների կենտրոնական սան կատարած աշխատանքը՝ ԱՊՀ երկրների արվեստագետների միջուկային ամրապնդելու եւ զարգացնելու նպատակով:

Այս տարվա ցուցահանդեսի խորագիրն արդեն իսկ մասնավորապես նշանակալից է: «Ժամանակի դեմքը»՝ գեղարվեստական մտածողության այն զարգացումներն ու փոփոխություններն ուղղված, որոնք տեղի ունեցան 50-ականների կեսերին. արվեստագետների մի ֆանի սերունդների ստեղծագործությունների միջոցով ներկայացնել ժամանակի, կյանքի իրողությունների նրանց ընկալումներն ու դասերը: Նկարիչները, ինչը նաև ժամանակակից արվեստի ընթացիկ դասերն են, այն արվեստագետների, որոնք կարողացել են զարգանալ սեփական դիրիժորները, առավել բնորոշ ու սղային ներկայացրել իրենց ժամանակի սոցիալ-ֆաղափական, մշակութային նկարագիրը:

Նկարիչների կենտրոնական սան երկրորդ հարկում հասուկ սաղավարներով ցուցադրվել են Ռուսաստանի, Բելառուսի, Թուրքմենստանի, Ղազախստանի, Ադրբեջանի, Ղրղստանի, Ուզբեկստանի, Տաջիկստանի, Սլովակիայի եւ Հայաստանի արվեստագետների աշխատանքները: Այս տարվա ցուցահանդեսը նմանակ է ունեցել ներկայացնել նկարիչների, ֆանդակագործների եւ նրանց սերունդների ստեղծագործությունները: Հայաստանի հասուկ սաղավարում ներկայացվել են ժողովրդական նկարիչ **Սուրեն Սարգսի Սաֆարյանի** ռեքոնստրուկցիայով, նրա թոռան՝ միջազգային հեղինակավոր բիենալեների եւ ցուցահանդեսների մասնակից **Սուրեն Արմենի Սաֆարյանի** եւ ֆանդակագործ Երեն Վարդանյանի թոռան՝ միջազգային ցուցահանդեսների

Ցուցահանդեսի հայկական սաղավարը

մասնակից, ֆանդակագործ **Արեգ Վարդանյանի** աշխատանքները: Մեր նկարիչների միության կողմից ընտրված հայկական սաղավարի համարող, արվեստաբան **Լիանա Խաչատրյանը** սղագրել էր անոտացիոն վահանակներ, Հայաստանը ներկայացնող արվեստագետ երկու ընթացիկների կենսագրականը, կազմակերպել սաղավարի համադրումը:

Հայ արվեստագետների աշխատանքները բավական լայն արձագանքներ են ունեցել, զննահասվել են հանդիսականի եւ կազմակերպիչների կողմից: Հասուկ նախագծերով հանդես են եկել մասնակից երկրների նկարիչների միությունների նախագահները: Հայ մասնակիցները հարցազրույցներ են անցրել իրենց աշխատանքները, նշել այսօրվա միջոցառումների նշանակությունը նոր կարգի, հնարավորությունների, նոր հրավերների առումով նաև: Ստացված մի շարք հրավերների մեջ կարելու է նկատել մայիսին Մոսկվայում կայանալիք Մոսկովսկի Ինտերնացիոնալ Ֆեստիվալ Իսկուստս Թրադիցիոնալ և Սոփրոմոստի ցուցահանդեսի մասնակցությունը:

Մոսկովյան ցուցահանդեսային այդ օրերին Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը հանդես է եկել իր անհասական՝ «Մեսամորֆոզ» խորագրով ցուցահանդեսով:

Ձ ԱԶԳ-ՄԵԱԿՈՒՅՑ

Բախտիար ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ

Պերճ Ֆազյան

Համահայկական թատրոնը գրկվեց բեղմնավոր գործունեությամբ հանրաճանաչ թատերական մի գործչից եւ: Դա Պերճ Ֆազյանն է, որն ավելի քան կես դար ստեղծագործական փառավոր ուղի է անցել՝ իր հետքը թողնելով Թուրքիայի, Լիբանանի, Սիրիայի, Եգիպտոսի, Կանադայի, ինչպես նաեւ Մայր Հայրենիքի թատրոնների դասնու-թյան մեջ: Ֆազյանը ճանաչված ու գնահատված թատերական գործիչ էր նաեւ արաբական թատրոնում ու կինոյում:

Բացառիկ հնարավորությունների ու հնարամտությունների սեր արվեստագետ էր Ֆազյանը: Նա իր ստեղծագործական կարողությունները դրսևորել էր թատերական արվեստի բոլոր ճյուղերում՝ թատրոնի եւ կինոյի դերասան ու ռեժիսոր, դրամատուրգ, բեմադրիչ, մանկավարժ, թարգմանիչ, նկարչական եւ երաժշտական ձեւավորող:

Ֆազյանն այն բացառիկ դեմքերից մեկն էր, որը ոչ միայն խաղացել է մի քանի լեզվով, այլև բեմադրություններ սկսել հայերեն, արաբերեն, թուրքերեն, ֆրանսերեն: Տեսնված-լսված բա՛ն է, որ միջազգային փառասններում հայազգի թատերական գործիչը ներկայացնի Լիբանանի արաբական թատրոնը: Այդ բացառիկ մարդը եղել է Պերճ Ֆազյանը:

Թատրոնի նկատմամբ անմնացորդ սերը, հարազատ ժողովրդին ազնվորեն ծառայելու, հայոց լեզուն սփյուռփախ միջավայրում կենդանի պահելու, ազգակիցների գեղագիտական դաստիարակման գաղափարները զարգացնելու գիտակցությունը նրան սփռել է օգտագործել մարդկային հնարավորությունները եւ մի անբողջ հասասության ցածրից ուժը հանդիսանալ:

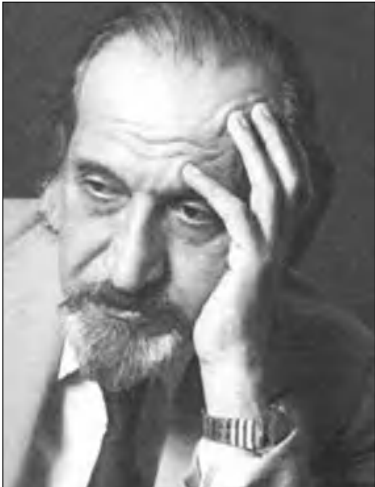
Պերճ Հայկի Ֆազյանը ծնվել է 1926 թ. դեկտեմբերի 7-ին, Կ. Պոլսում: Սովորել է սեղի Մխիթարյան եւ Կեդրոնական վարժարաններում: Նախադաս հեսափրվել է նկարչությամբ, բայց թատրոնի կախարհական աշխարհը նրան տարել է դեղի արվեստի առավել կենդանի օջախ՝ գեղարվեստի բոլոր ճյուղերն իր մեջ ամփոփող թատրոն: Եվ, քանի որ հայերեն ներկայացումները դեռ արգելված էին Թուրքիայում, Ֆազյանը թուրքական բեմ է բարձրացել:

1943-1945 թթ. Ֆազյանը որդես դերասան աշխատել է Սամբուլի Քաղաքապետարանի թատրոնում: Երկու թատերաշրջանում նա հանդես է եկել Է. Լոսանի «Սիրանո դե Բերտրակ», Շեքսպիրի «Հովիտս Կեսար» եւ «Փոթորիկ», Մոլիերի «Սխալների կասկերգությունը» եւ այլ միտերի բեմադրություններում: Դասականների ստեղծած կերպարների դերակատարումներով ձեւավորել է իր դերասանական արվեստը:

1945-ից, երբ արձուցվել էր սրվել հայերեն ներկայացումների կազմակերպմանը, Ֆազյանն անցել է հայ թատրոն,

դարձել այդ օրջանի թատրոնի հիմնադիրներից մեկը: Նա հիմնադրել է Երիտասարդաց թատերախումբը, բեմադրություններ սկսել, դերեր խաղացել:

Այս օրջանի նրա դերակատարումներից են՝ Իսխանը («Հին ասվածներ»), Պերճգանափորը («Համլետ»), Տիբալթը («Ռոմեո եւ Ջուլիետ»), Արզանը («Երեւակայական հիվանդ»), Զե-

հանդիսացել 1958 թվականը: ՀԲԸՄ Հայ երիտասարդաց միության աջակցությամբ նա կազմակերպել է մի նոր թատերախումբ, որը մեր մեծ դերասան Վահրամ Փափազյանի անունով կոչելու համար դիմել էլ անցել է նրա սիրալիր համաձայնությունը: Միեւնույն ժամանակ Փափազյանը ցանկություն է հայտնել, որ իրեն համարեն դերասանական խմբի անդամ:

«Վահրամ Փափազյան» թատերախմբում Ֆազյանը բեմադրել է բազմաթիվ դիտերներ, ինչպես հայերենական, այնպես էլ թարգմանական դրամատուրգիայից՝ Գոլդոնիի «Սախտալը», Վրթանես Փափազյանի «Ժայռը», Մոլիերի «Ժորժ Դանդենը», Մ. Պանյոյի «Տոմազը», Գ. Տեր-Գրիգորյանի «Գարնան անձրեւը», Շեքսպիրի «Վասկոյի հեփաթը», Շեքսպիրի «Ամառնային գիշերվա երազը», Ի. Կարաջալեի «Կոստան Գանակ

առունով, հեսափրական է եղել «Հին ասվածների» բեմադրությունը, որը նվիրվել է հեղինակի՝ Լեւոն Շանթի ծննդյան 100-ամյակին: Նա, որ սովոր է եղել բեմադրությունների մեջ արդիական հնչեղություն սալու եզրեր գտնել. «Հին ասվածներ» բեմադրությանը ավելի սիմվոլիկ արտահայտչամիջոցներ է հաղորդել: Այսպիսի մոտեցումը դրսևորվել է ոչ միայն գործող անձանց մեկնաբանության, այլև գեղարվեստական ձեւավորումների մեջ:

Դա եղել է մի համարձակ փորձ, որը թեւ չի խախտում վերնադասության կողմից, բայց ունեցել է իր հեսափրական մոտեցումը: Հետեւելով բեմադրողի մտածողությանը, ղեկ է նսել, որ նրա այդ նորարարական փորձն, իրոք, նոր խոսք է եղել հայկական ռեժիսուրայի, մասնավորապես «Հին ասվածների» բեմական դասնության մեջ:

«Ամուսնության առաջարկը»: Վերջինիս մեջ միաժամանակ կատարել է կալվածատեր Լոնովի դերը: Ներկայացումները սեղի են ունեցել մի երեկոյան՝ 1969-ի օգոստոսի 10-ին:

Կահիրեի «Արեւ» թերթում, «Չեխովեան անմոռանալի երեկոյ մը» վերնագրով հոդվածում, նրա մասին գրվել է. «Պերճ Ֆազյան, օրերով «կրթեց», «վերադասարարվեց» մեր սիրող դերասանները, զանոնք սիրողի մակարդակէն վեր բարձրացուց»:

Բեյրութում աշխատած սարհներին, հայ թատրոնին ծառայելուց բացի, Ֆազյանն ակտիվ դեր է կատարել նաեւ սեղի արաբական թատրոնի զարգացման գործում: Արաբ գործընկերների հետ թատերախումբ է կազմել, բեմադրություններ սկսել («Շեքսպիրի «Սխալների կասկերգությունը» եւ ուրիշներ), շուրջ տարիներ դերասանի վարժեսություն դասավանդել Արաբական հա-

Թատերական գործիչների սերնաթափը Բեյրութում

նի Վանիա (համանուն դիտերում), Միանազ («Չար ոգի») եւ ուրիշ դերեր: Շեքսպիրի, Մոլիերի, Չեխովի, Շիրվանզադեի դիտերներում՝ միանգամայն տարբեր երկրների, ժամանակների միջավայրում աղբյւր ու գործած անձնավորությունների հոգեբանության եւ գործելակերպի ուսումնասիրությունն ու կատարումը կատարյալ դրոք է դարձել երիտասարդ դերասանի համար:

Դերասանն ու բեմադրիչը՝ մեկը մյուսին լրացնելով, Ֆազյանի հեսափրություններն այլեւս չեն բավարարել սիրողների ուժերով ստեղծած ներկայացումների գեղարվեստական ու զաղափարական դասանց-մունքները: Նրան անհրաժեշտ էին գործունեության առավել լայն հորիզոններ: Թատերական արվեստի զարգացման հուսատու այդ հորիզոնները նա տեսել է Բեյրութի միջավայրում, ուր հայ մասնավորապես կազմակերպչական ազգային ստեղծագործական կյանքում:

1951-ին Ֆազյանը փոխադրվել է Բեյրութ: Երբեմն-երբեմն մասնակցելով Առն Մասաթյանի (նույնպես Կ. Պոլսից եկած դերասան եւ բեմադրիչ), այլ խմբերի ներկայացումներին, Ֆազյանը կազմակերպել է իր՝ Մխիթարյան սանուց միության խումբը, բեմադրել Մոլիերի «Ազախը»:

Ժամանակի հետ մտերմանալով հայ համայնավարների «Գրական օրջանակի» գործիչների հետ, նա ստեղծել է «Նոր բեմ» թատերախումբը, որի ուժերով բեմադրել է Բեն Ջոնսոնի «Վոլյոնե» դիտերը եւ մեծ հաջողության եւ գնահատության արժանացել: Այս թատերախմբի հետ նա բեմ է հանել նաեւ Անսոն Չեխովի «Առաջարկություն» եւ «Արջ», Շեքսպիրի «Սխալների կասկերգությունը» եւ այլ դիտերներ:

Ֆազյանի ստեղծագործական կյանքում վերելի նոր փուլ է

Պերճ Ֆազյանի բեմական գործունեության 50-ամյակի մեծարձեւ Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի քանդաքանում 1995-ի ապրիլի 6-ին: Ֆազյանին ներկայացրել է թատերական բաժնի վարիչ Բ. Հովակիմյանը:

մը»-ն եւ ուրիշ դիտերներ, որոնցում կատարել է հերոսների եւ բնութագրական դերեր:

Առավելապես մեծ հնչեղություն է ունեցել Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան քառասուն օրը» վեպի բեմականացման տարբերակի (դրամատուրգ Մելիք Բոչչարյանի կողմից կատարված) նրա բեմադրությունը, որը սեղի է ունեցել 1965-ին՝ նվիրված Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակի ոգեկոչմանը, ունեցել է ութ ներկայացում, որոնցից երկուսը Չախլեան եւ Տիգրայիսյան:

Ամցյալի հերոսական դասարարի դասնությունը հուզել է Ֆազյանին գրելու «Ամուսանքի դիտերներ» դիտերը, որի գործող անձերից մեկը եղել է իր հայրը: Պիեսի ասաղծը վերցրել է Ժան Պոլ Սարսի համանուն դիտերից, բայց հիմնովին փոխել է թե՛ միջավայրը եւ թե՛ գործող անձանց: Ֆազյանի դիտերը դասկերպում է 1890-ական թթ. հայ հեղափոխականների եւ բանասրկյալների բախումը թուրքերի հետ: Պիեսը բեմադրվել է Մեծ եղեռնի տարբեր տարիքների, Մոնրեալում (1975, 1978):

Ֆազյանը եղել է անընդհատ որոնումների, նորարարությունների հմուտ արվեստագետ: Այս

մայրաքանի թատերական բաժնում, բեմադրություններ սկսել ֆրանսերեն խաղացող թատերախմբում, արաբական արվեստը ներկայացրել միջազգային թատերական փառասններում:

Չնայած Լիբանանում ունեցած մեծ հաջողությանն ու գնահատությանը, լիբանանյան դասերազմի օրջանում Ֆազյանը 1976-ին փոխադրվել է Կանադա եւ հաստատվել Մոնրեալում: Այդտեղ նա ստանձնել է Թեյեյան մեթոդային միության «Հայ բեմ» թատերախմբի բեմադրիչի դասնականությունը, հանդես գալով նաեւ որդես դերասան: «Հայ բեմ» թատերախմբի հետ նա բեմադրել է Գոգոլի «Ամուսնությունը», Մոլիերի «Ազախը», իր հեղինակած «Ամուսանքի շիրմները», Գոլդոնիի «Սախտալը» եւ «Երկու սիրող ծառան», Շեքսպիրի «Օթելլո» (1983, Օթելլոյի դերակատարում) եւ այլ գործեր:

Ինչպես Լիբանանում, այնպես էլ Կանադայում Ֆազյանը մասնակցել է թատերական փառասնների եւ հաղթող դուրս եկել: 1980-ին, Մոնրեալում, 12 ազգությունների փառասնում, առաջին սեղը գրավել է Ֆազյանի բեմադրած՝ «Պարան կծախես» դիտերի ներկայացումը «Հայ բեմ» թատերախմբի ուժերով: 1981-ին երեք ներկայացումով թատերախումբը տարել է Լոնդոն:

Ֆազյանի դերասանական կյանքում նորություն է եղել Օգոստին դերակատարումը Սիեր Սկրջյանի Պարսասար աղբարի հետ, որով նա հանդես է եկել Տորոնտոյում, Բոստոնում, Ֆիլադելֆիայում, Նյու Յորկում: Ֆազյանի խաղաձրը հիմնականում կառուցված է եղել բացասական կերպարներ մարմնավորելու վարժես կատարման վրա: Բայց Օգոստին դերի համար կերպարանափոխվել է, դարձել ասախոս, շողոքոք, խոսքեր անգիր արած ծիծաղելի փաստարան:

Յակոբ ՎԱՐԴԻՎԱՆԵԱՆ

Ծնած է Պեյրուֆ, մարտ 12, 1933-ին: Նախնական կրթությունը ստացած է Պուրճ Չամուշի Սոր Մարաթ թաղամասի Ա. Զառանգից Մանկանց նախակրթարանին մեջ, ապա յաճախած է Էտեֆիէի Յիսուսեան հայրերու Ա. Գրիգոր Լուսաուրիչ ճեմարանը, ուր սիրապետած է ֆրանսերէն լեզուին ու մօտէն ծանօթացած՝ ֆրանսական գրականութեան: Որովհետեւ ազատ ունկնդիր երկու տարի մասնակցած է Պեյրուֆի Չամազգայիի Նեան Փալանճեան ճեմարանի Կարօ Սասունիի, Սիմոն Վրացեանի, Մուստէօ Իօլիսանի եւ Պասմաբան Գառնիկ Գիւզելեանի հայագիտական դասընթացներուն: Մեկնած է Պրիւսիա, ուր դարձեալ ազատ ունկնդիր որովհետեւ Պրիւսիայի Մամլոյ սան դասընթացներուն:

Մեծ երազի ճամբուն Ուղեւորները ՆԱԶԱՐԵԹ ԹՕԹԱԼԵԱՆ

Վարած է խմբագրի Պաւսօն նախկին դաւանակցական խոսրով Թիւփիւնճեանի եւ Օննիկ Թոփուզեանի «Ազգարար» (վերջին քաղաք) եւ Տիգրան Թոմաթի «Այգ» թերթերուն: 1958-ին, Լիբանանի ֆաղափաղական առաջին կրիւներու ամենէն սուր քաղաքին միացած է «Զարթօն» օրաթերթին որովհետեւ օգնական խմբագիր Գերսամ Ահարոնեանի եւ մնացած է այդ Պաւսօնին վրայ մինչեւ ֆաղափաղական երկրորդ Պաւստեանի՝ 1975: Աւստրալիայէն է շարք մը գրական ու ֆաղափաղական հանդէսներու եւ թերթերու՝ «Անդասան»-ին, «Շիրակ»-ին, «Արարատ»-ին, «Սոր Օր»-ին, «Պայքար»-ին, «Արեւ»-ին, Աւեսիս Ալիսանեանի Փարիզի «Աւստրալի»-ին, «Նաւասարդ»-ին, «Արահես»-ին եւ «Անկախութիւն»-ին: Անկախաբար այս աւստրալիացիութիւններէն, իբրեւ ֆրանսերէն լեզուի սրբագրիչ աւստրալիացի է Quotidien de Paris մեծ հիմնարկութեան մեջ: Յետոյ Պայքարին, որ La Croix թերթը կը հրատարակէր, կրօններու հանրագիտարան մը հրատարակեց երկու մեծ հատորով եւ Նազարէթ ոչ միայն ասոր սրբագրութիւնը կատարեց, այլ նաեւ index-ը Պաւստեանի:

Չամազգայի գործակցութիւն ունենալով Գերսամ Ահարոնեանի հետ, անոր հետ ապրած էր հայ կեանքին տակ ու Պաղ օրերը, բաժնած էր մեր յաջողութիւնները եւ ձախողութիւնները եւ մի՛շտ կուսակցական ամենայն գաղտնադատութեամբ մնացած էր աղաչող օգնականը Գերսամին: Ու Նազարէթ այսպէս ալ կ'արտայայտէր Փարիզի մեջ, ապրիլ 8, 2009-ին հանդիման մը ընթացքին. «Գերսամը հոգեւոր եւ մարմնապէս նուիրուած էր կուսակցութեան: Շա՛ն խիզախ մարդ էր: Երբ խմբագրականները կարգաւ, կը տեսնէի, որ անգիտող էր իր տեսակետներուն մեջ հանդէպ իր հակառակորդին՝ ի սղաս Չամազգայի: Գերսամին նկատմամբ ես երբեք ժխտական նուագազոյն տղաութիւն չեմ ունեցած: Հիանալի իր մօտ այդ ամբողջական նուիրումն էր: Ամբողջ կեանքը կուսակցութիւնն էր, դրոշմն էր ու հայրութիւնը»: Առիթներ շատ եղան հրաւիրելու Միացեալ Նահանգներ, զանազան առիթներով՝ կուսակցական, մշակութային, գրական ու այլապէս, սակայն, դժբախտաբար օդանավու մտաւրով վայելող Պաւստեան եղաւ որ ամերիկահայ կուսակցական քաղաքակրթական զրկուի իր ներկայութենէն: Մահացաւ Փարիզ, մարտ 23-ին: ***

»Ազգ«-ը ցավակցում է հարազատներին եւ ընկերներին

Յակոբ ՎԱՐԴԻՎԱՆԵԱՆ

Մեծ երազի ճամբուն Ուղեւորները ԱՄՔԱՏ ՏԵՐՈՒՆԵԱՆ

Սմբաս Տեվլէթեան գրչանունով ծնած է Յունաստանի Լիգորոս կղզին 1923-ին, Թուրքիայէն գաղթած ու հոն աղաւթսանած ծնողներէ: Նախնական ուսումը մինչեւ չորրորդ դասարան ստացած է Գաւալա ֆաղափի յունական վարժարանին մեջ: Այնուհետեւ հիմնադրող եւ չորրորդ դասարաններուն համար յաճախած է Գաւալայի Ազգային վարժարանը ու յետոյ մեկնած է Կիոտոյի Մեթոտեան կրթական հաստատութիւն, զոր աւարտած է 1942-ին: Բարձրագոյն կրթութիւնը ստացած է Անգլիոյ մեջ: Փաստաբանական յասուկ Council of Legal Education-ի բոլոր ֆունկցիաները անցրնելէ ետք, ստացած է Barrister-at-Law-ի տիտղոսը: Անկէ ահաջատ, աւարտած է նաեւ Լոնտոնի համալսարանի իրաւագիտութեան բաժինը:

Աստղաբանութիւնը ստացած է ու կը բնակի Կիոտո, ուր 1956-էն ի վեր կը կիրարկէ իր մասնագիտութիւնը: Անձնական հետաքրքրութեամբ, սակայն, գրող է, բանաստեղծ: Փաստաբանութիւնը ընտրած է որովհետեւ միտաբանական անկախ դառնայ անհասկանալի գեղարվեստի վրայ, իսկ համայնֆային-ազգային կամ այլ աւստրալիացիներու կաղաքակցութեամբ ունի իր անկախ դիրքաւորումը մի՛թէ ընթացողով ռամկավար-ազգասական մտածողութեամբ եւ ուղեգիծով:

Գործած բաժին ստանձնած է կիոտահայ համայնքի կեանքին բոլոր երեսներուն մեջ մինչեւ 1986 թուականը: Այդ իմաստով եղած է նաեւ Կիոտահայ վարժարաններու հոգաբարձութեան աստեղծութեան շատ անձնակազմի մը: Իսկ Մեթոտեան կրթական հաստատութեան հոգաբարձութեան անդամ եղած է մօտ 25 տարի շարունակաբար մինչեւ 1986:

Որովհետեւ հրաւիրեալ մասնակցած է Չամազգայի Գործերու Բ. եւ Ը. համագումարներուն, Երեւան:

Ամուր կերպով Պաւստեան է հայրենասիրական ուղին կղզիէն ներս, խորհրդային Չամազգայի տարիներուն: Ղեկավարներէն եղած է Նիկոսիոյ ՌԱԿ Վահան Թեմեան ակումբին:

Տեւլէթեան գրչանունով ծանօթ Սմբասը հրատարակած է հետեւեալ գործերը՝ «Մինչեւ վերադարձ» (Կիոտո, 1946), «Լու՛, տղաս» (Կիոտո, 1948), «Յամեցող այգաբաց» (Պեյրուֆ, 1959), «Ճառագայթ ու մտուռ» (Պեյրուֆ, 1968)՝ «Տարագիր տղեր» (Երեւան, 1981 եւ Պեյրուֆ, 1996):

Աւստրալիայէն է ռամկավար-ազգասական մամուլին եւ յաստատութեան «Զարթօն»-ին ու «Շիրակ» գրական-մշակութային հանդէսին:

Ամուսնացած է 1942-ին Թագուհի Պաւստեանի հետ դարձեալ մեթոտեանցի, եւ հայրը՝ ՌԱԿ-ի ղեկավարներէն Ասատուր Տեվլէթեանին, ան եւս մեթոտեանցի: Թագուհին եղած է ուսուցիչ եւ Կիոտոյի Արեւմտեան Եւրոպայի վարչներէն, օգտակար ըլլալով Մեթոտեանի արեւմտեան խումբին: Թագուհի 2007-ին հրատարակած է իր ինքնակենսագրութիւնը՝ «Ողջոյն կեանք»:

Մահացաւ յառաջացած տարիին, Նիկոսիոյ մեջ, մարտ 24, 2016-ին: ***

»Ազգ«-ը ցավակցում է որդուն՝ Ասատուր Տեվլէթեանին եւ յոյու հարազատներին:

Տարիներ անց, Ֆազլյանը վերադարձել է Բեյրութ, աւստրալիայէն, բայց ոչ այն փայլաւորութեամբ, որովհետեւ ունեցել էր 1960-70-ական թթ.: Թատրոնի գործիչ լինելուց բացի, նա նաեւ գրչի մարդ է եղել: Գրել է «Ամուսանման մեթոտեան», «Վասակագրութիւնն ամենայն սրբոց» յիշատակները: Վերջինս արգելափակել էր բեմադրութեան համար: Թարգմանել է Գոլդոնի «Սալիսոն», Մոլիերի «Սիլվաների կատակերգութիւնը» եւ «Խաչագողը» (Տարսյուֆ),

Թատրական գործիչների Տերեւաթափը Բեյրութում

Ջեյմսի «Շառանգ» եւ այլ գործեր: Թատրոնի, թատրական արվեստի եւ նրա գործիչների, ազգային եւ թարգմանական դրամատուրգի մասին մի շարք հոդվածներում կարեւորել է որդեգրումը, ազգային ու համազգային դրամատուրգի մեթոտեան, գաղափարական հարցերի բարձրացման մի շարք առաջնահերթ խնդիրներ:

Նրա գրած հոդվածներից են՝ «Հայկական հին թատրոնը», «Անարկ սփյուռքահայ թատրոնի զարգացումը», «Միտք Մկրտչյան», «Վարդան Աճեմյանի մահվան առթիվ», «Վահրամ Փափազյան եւ Վ. Փափազյան թատրալոգները», «Օթելլոն եւ հայերը» եւ ուրիշներ: Պերճ Ֆազլյանը ստեղծագործական եւ մտերմական կապերի

մեջ է եղել հայաստանյան թատրական գործիչների հետ: Մի քանի անգամ առանձին ու դերասանուհի եւ բեմականի կնոջ՝ Սիրվարդ Ֆազլյանի հետ եկել է Երեւան: 1995-ին եւ 2007-ին հանդիմում-մեծարում է կազմակերպել Ե. Չարեանի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում՝ նվիրված նրա բեմական գործունեության 50 եւ ծննդյան 80-ա-

մյակներին: Թանգարանին նվիրած իր նյութերով կազմակերպել է ցուցահանդես: Իսկ մինչ այդ, 1987-ին Երեւանի հեռուստատեսությունում բեմադրել է Երուսաղեմի «Ջեյմսի սերը» յիշատակը՝ իր եւ կնոջ մասնակցությամբ: Պերճ Ֆազլյանի հիշատակը հարգանքով է արտահայտվում մեր թատրական կյանքում: Նա անմահ է իր արվեստով: